

ภาษีอากร

(ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ)

ดร. เพ็ญวิภา ลอยกุลนันท์
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น
ประจำกองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value added tax) ม.77-ม.90/5

ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีตาม ป.รัชฎากร ถือว่าเป็นภาษีทางอ้อมที่จัดเก็บจากฐานผู้บริโภค คือเป็นภาษีที่จัดเก็บจากการขายสินค้าและการให้บริการ

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ได้แก่ ผู้ขายสินค้าและผู้ให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพในราชอาณาจักร รวมถึงผู้นำเข้าสินค้า

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

แบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ผู้ประกอบการ (ม.82)
2. ผู้นำเข้า (ม.82)
3. ผู้ที่ ก.ม.กำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นกรณีพิเศษ (ม. 82/1)

1. ผู้ประกอบการ (ม.77/1 (5)) มีองค์ประกอบคือ

เป็นบุคคล ม.77/1(1) ซึ่งหมายความว่า

- บุคคลธรรมดา ม.77/1 (2)
- คณะบุคคลที่ไม่ใช่นิติบุคคล ม.77/1 (3) หรือ
- นิติบุคคล ม.77/1(4)

ขายสินค้าหรือให้บริการในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ

ในราชอาณาจักร

มาตรา 77/1 (9)

“สินค้า” หมายความว่า ทรัพย์สินที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง อาจมีราคาและถือเอาได้ ไม่ว่าจะมิใช่เพื่อขาย เพื่อใช้ หรือเพื่อการใด ๆ และให้หมายความรวมถึงสิ่งของทุกชนิดที่นำเข้า

มาตรา 77/1(8)

“ขาย” หมายความว่า *จำหน่าย จ่าย โอนสินค้า ไม่ว่าจะ มีประโยชน์หรือค่าตอบแทนหรือไม่ และยังหมายถึง การที่สินค้าถูกเปลี่ยนมือจากผู้หนึ่งไปยังอีกผู้หนึ่งด้วย*

- การแถมสินค้า
- การแจกสินค้า หรือให้สินค้าเป็นรางวัล
- การให้ทดลองใช้สินค้า

มาตรา 77/1 (8)

นอกจากนี้แล้ว“ขาย”ยังให้หมายรวมถึง

(ก) สัญญาให้เช่าซื้อ สัญญาซื้อขายผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่โอนไปยังผู้ซื้อเมื่อได้ส่งมอบสินค้าให้ผู้ซื้อแล้ว

(ข) ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนเพื่อขาย

(ค) ส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร

(ง) นำสินค้าไปใช้ไม่ว่ากรณีใด ๆ เว้นแต่การนำสินค้าไปใช้เพื่อการประกอบกิจการของตนเองโดยตรง

(จ) มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ

(ฉ) มีสินค้าคงเหลือที่ผู้ประกอบการมีไว้ในประกอบการ ณ วันเลิกประกอบกิจการ

(ช) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เช่น กรณีเพิกถอนทะเบียน และมีสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ได้รับแจ้งการเพิกถอน ให้ถือเป็นการขาย

นำสินค้าไปใช้ ตาม ม. 77/1(8)(ง)

หลักการ

การนำสินค้าไปใช้ไม่ว่าประการใดๆ ถือเป็นการขายสินค้า ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ข้อยกเว้น

เว้นแต่ เป็นการนำสินค้าไปใช้ใน*กิจการของตนเองโดยตรง และต้องเป็นการใช้ในกิจการที่ต้องอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย* (ตามประกาศอธิบดีฯ เกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 1) ลว. 25 ธ.ค. 2534)

ตย.1 บริษัท ก. เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน ทำธุรกิจตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูป (vat) บริษัทนำผ้าที่ซื้อมาไปใช้ในการผลิตเสื้อผ้าจำหน่าย

ตย.2 บริษัท ข. ประกอบกิจการโรงงานผลิตตู้เย็น(vat) นำตู้เย็นที่ผลิตไปใช้ในสำนักงาน

ตย.3 บริษัท A ประกอบกิจการขายรถยนต์ (vat) นำรถยนต์ที่มีไว้ขายไปใช้เป็นรถประจำตำแหน่งกรรมการผู้จัดการ

กรณีนำสินค้าไปใช้ในกิจการอื่นของคนที่ต้องเสีย vat

ตย. บริษัท B ประกอบกิจการทอผ้า(vat) และยังประกอบกิจการทำเฟอร์นิเจอร์ขาย(vat) บริษัทนำผ้าที่ทอบางส่วนไปตกแต่งเฟอร์นิเจอร์

กรณีนำสินค้าไปใช้ในกิจการอื่นของคนที่ไม่ต้องเสีย vat

ตย. บริษัท C ประกอบกิจการผลิตกระเบื้องหลังคา(vat) และยังประกอบกิจการสร้างบ้านจัดสรรขาย (non-vat) บริษัทได้นำกระเบื้องหลังคาไปใช้ในการก่อสร้างบ้านจัดสรรขาย

มาตรา 77/1 (10)

“บริการ” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันอาจหาประโยชน์อันมีมูลค่า ซึ่งมีใช่เป็นการขายสินค้า และ
หมายความรวมถึงการใช้บริการของตนเอง

- คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๘๗๓/๒๕๕๘
  - รับจ้างยี่ตรถยนต์ ถือเป็นบริการ
- คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๖๑๒/๒๕๖๑
  - รับจ้างไล่ผู้เช่าออก ถือเป็นบริการ
- คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๑๐๔/๒๕๖๑
  - เงินสนับสนุนเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สินค้า ไม่ใช่บริการ
- คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๖๕๙/๒๕๖๑
  - เงินจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการขายของโจทก์เอง ไม่ใช่ค่าจ้างหรือค่าตอบแทนการให้บริการโฆษณาโดยโจทก์แต่อย่างใด

การใช้บริการของตนเอง ม. 77/1 (10)(ก)

หลักการ

การใช้บริการของตนเองไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ก็ถือเป็นการให้บริการด้วย และต้องเสีย vat

ข้อยกเว้น

เว้นแต่ เป็นการนำบริการนั้นไป**ใช้ในกิจการของตนเองโดยตรง** และต้องเป็นการ**ใช้ในกิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย** (ตามประกาศอธิบดีกรมสรรพากรเกี่ยวกับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ฉบับที่ 2) ลว.

กรณีที่ไม่ถือว่าเป็นการใช้บริการของตนเอง

- ตย.1** บริษัท ก. ประกอบกิจการอู่ซ่อมรถยนต์ (vat) มีรถยนต์บริการลูกค้า แต่ปรากฏว่ารถยนต์เสีย บริษัทจึงนำรถยนต์เข้าซ่อมในอู่ของบริษัท
- ตย.2** บริษัท ข. ประกอบกิจการผลิตตู้เย็น (vat) และรับซ่อมเครื่องจักร(vat) เมื่อเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตตู้เย็นเกิดขัดข้อง จึงให้แผนกรับซ่อมเครื่องจักรทำการซ่อมแซม

กรณีให้นำบริการไปใช้ในกิจการที่ไม่ต้องเสีย vat

- ตย.** บริษัท ค. ประกอบกิจการอู่ซ่อมรถยนต์ (vat?) และประกอบกิจการขนส่งในราชอาณาจักรด้วย (non-vat?)
- ต่อมาปรากฏว่ารถบรรทุกที่ใช้ในกิจการขนส่งชำรุด บริษัทจึง นำรถบรรทุกเข้าซ่อมในอู่ของบริษัท

กิจการούμεรณนต์ (vat)

บริษัท ก.

(เป็นกิจการให้บริการ ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม)

- ประกอบกิจการขนส่งภายในประเทศ (non-vat)

(ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ม.81(1)(ณ)

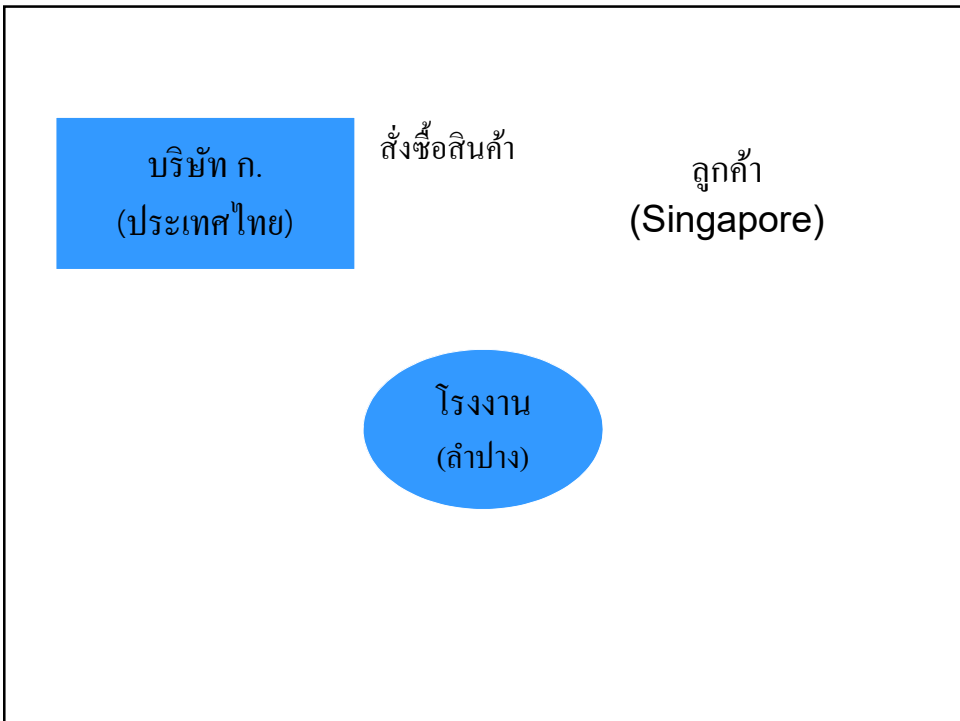
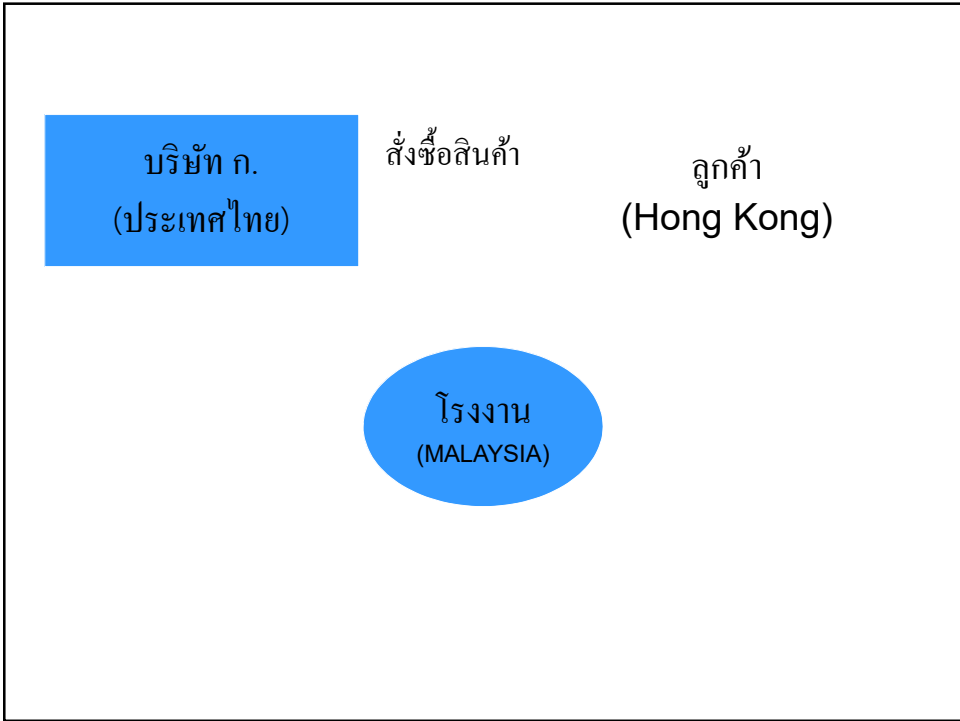
จึงต้องเสีย vat ด้วย

บริษัท ก.
(กรุงเทพฯ)

สั่งซื้อสินค้า

ลูกค้า
(เชียงใหม่)

โรงงาน
(กรุงเทพฯ)

บริษัท A.

(ประเทศไทย)

- ค่าสร้างเขื่อนในไทย 500 ล้านบาท

- ค่าสร้างเขื่อนในลาว 1000 ล้านบาท

การให้บริการในราชอาณาจักร

นอกจากจะหมายถึงการให้บริการและมีการใช้บริการในราชอาณาจักร
แล้ว กฎหมายยังกำหนดให้หมายความรวมถึง

ทำในราชอาณาจักร โดยไม่คำนึงว่าการใช้
บริการนั้นจะอยู่ในต่างประเทศ หรือในราชอาณาจักร (ม.77/2
วรรคสอง) = ทำใน – ใช้ไหนก็ได้

(2) การให้บริการที่ทำในต่างประเทศ และได้มีการใช้
บริการนั้นในราชอาณาจักรด้วย (ม.77/2 วรรคสาม) = ทำนอก
-- ต้องใช้ในเท่านั้น

บริษัท ก. (รับจ้างออกแบบ
โรงงานไฟฟ้า)

บริษัท A
(สหภาพพม่า)

ทำใน -- ใช้ไหนก็ได้
แต่ถ้าใช้นอก อัตราภาษีจะเป็นร้อยละ 0

12466/2547

บริษัท ฮ. เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนและมีสำนักงานอยู่ใน
ประเทศญี่ปุ่น ได้ว่าจ้างโจทก์เขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์
โจทก์ทำการผลิตโปรแกรมในประเทศไทย โดยบริษัท ฮ. เป็นผู้
กำหนดรูปแบบและรายละเอียดต่าง ๆ และโจทก์ส่งมอบ
โปรแกรมที่ผลิตให้แก่บริษัท ฮ. แล้ว **ทั้งไม่ปรากฏว่าได้มีการนำ**
โปรแกรมดังกล่าวมาใช้ในประเทศไทย กรณีจึงต้องด้วย
บทบัญญัติตาม ป.ร. ฎ. 80/1(2) จึงต้องใช้อัตราภาษีร้อยละ
0 ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับยอดขายหรือรายรับ
ของโจทก์ที่ได้รับตามสัญญาดังกล่าว

ทำใน -- ใช้ไหนก็ได้

บริษัท B
(สวีเดน)

ว่าจ้างสำรวจราคาสินค้า

บริษัท ข
(ประเทศไทย)

ทำใน -- ใช้นอก

บริษัท C
(U.S.A.)

รับสมัครสอบ

บริษัท ค.
(ประเทศไทย)

ทำใน -- ใช้นอก

บริษัท ก.
(ประเทศไทย)

ส่งเครื่องจักรไปซ่อม

บริษัท A
(Japan)

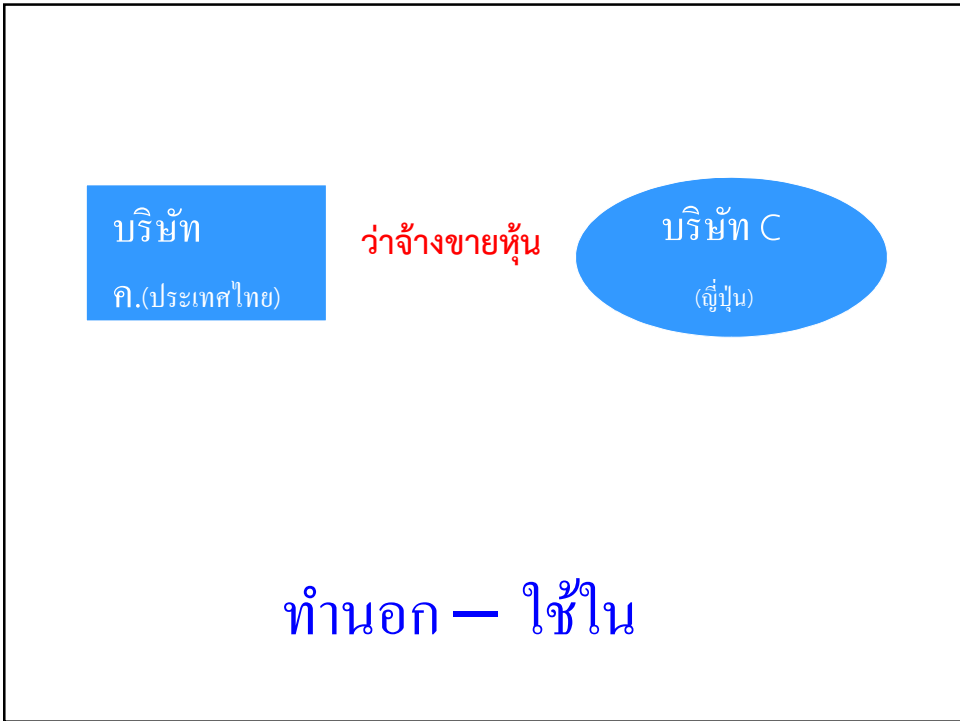
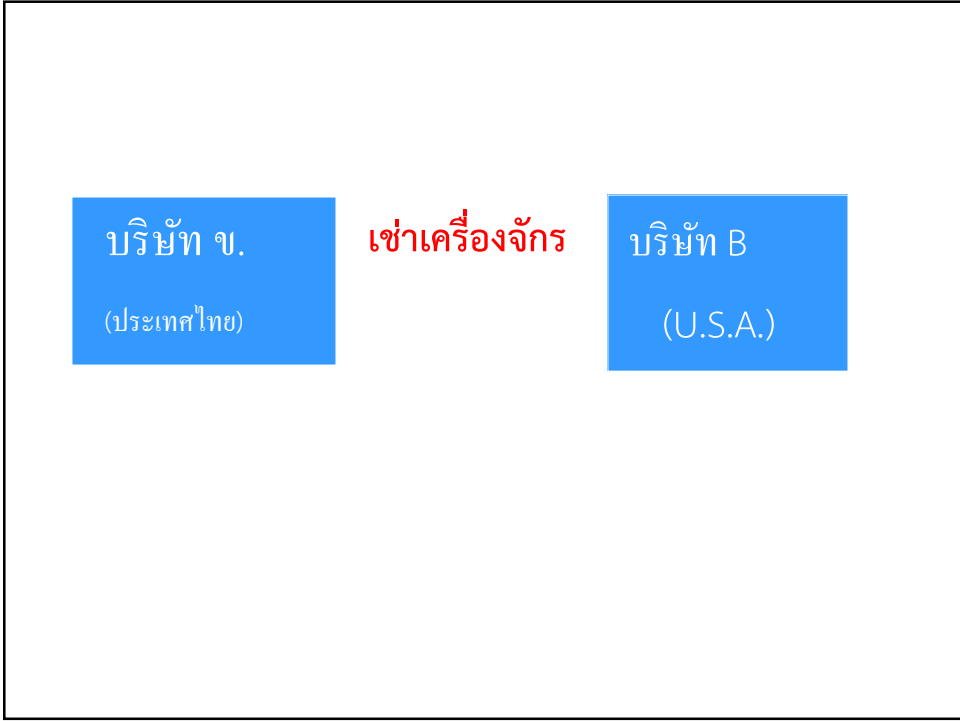
ทำนอก -- ใช้ใน

แล้วใครจะเป็นผู้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่ม?

มาตรา 83/1 (6)

... ให้ผู้จ่ายเงินค่าซื้อสินค้าหรือค่าบริการมีหน้าที่นำส่งเงิน
ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการมีหน้าที่เสียภาษี กรณีดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักรซึ่งได้เข้ามาประกอบกิจการ
ขายสินค้าหรือให้บริการเป็นการชั่วคราว
- (2) ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการให้บริการ
นั้นในราชอาณาจักร

บริษัท ก.
(ประเทศไทย)

จ้างเป็นนายหน้า
ติดต่อหาลูกค้าใน
ต่างประเทศ

บริษัท A
(Canada)

ทำนอก — ใช้นอก

บริษัท ข.
(ประเทศไทย)

จ้างส่งเสริมการขาย
และรับจองห้องพัก

บริษัท B.
(France)

ทำนอก — ใช้นอก

บริการ

ทำใน

ใช้ใน = บริการในราชอาณาจักร ภาษี (ร้อยละ ๗)

ใช้นอก = (ส่งออก)บริการ ภาษี (ร้อยละ ๐)

ทำนอก

ใช้ใน = (นำเข้า)บริการ ภาษี (ร้อยละ ๗)

ใช้นอก = ไม่อยู่ในบังคับเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

2. ผู้นำเข้า

มาตรา 77/1 (11)

“ผู้นำเข้า”

หมายความว่า ผู้ประกอบการหรือ
บุคคลอื่นซึ่งนำเข้า

3. ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นกรณีพิเศษ ม. 82/1

3.1 ในกรณีและผู้ประกอบการอยู่นอกราชอาณาจักร ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระ โดยมีตัวแทนอยู่ในราชอาณาจักร ม. 82/1 (1)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีคือ ตัวแทน

3.2 ในกรณีการขายสินค้าหรือให้บริการที่ได้เสียภาษีมูลค่าเพิ่มในอัตราร้อยละ 0 ถ้าภายหลังได้มีการโอนไปให้บุคคลอื่น ม. 82/1 (2) **ผู้มีหน้าที่เสียภาษีคือ ผู้รับโอนสินค้าหรือบริการ**

3.3 ในกรณีสินค้านำเข้าที่ได้รับยกเว้นอากร (ซึ่งยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มด้วย) ถ้าภายหลังต้องเสียอากรขาเข้า ม. 82/1 (3)

**ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมาย
ศุลกากรฯ และผู้รับโอนสินค้า**

3.4 ในกรณีที่มีการควบกิจการเข้าด้วยกัน ม. 82/1 (4)

**ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ผู้ที่ควบเข้ากัน และ
ผู้ประกอบการใหม่**

3.5 ในกรณีโอนกิจการ ม. 82/1 (5)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่มคือ ผู้โอน และ ผู้รับโอน

กิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ม. 77/3

1. กิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ (ม.91/2)

เช่น การธนาคาร, ประกันชีวิต, โรงรับจำนำ, การขาย
อสังหาริมทรัพย์ เป็นทางค้าหรือหากำไร

2. กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ม.91/3)

เช่น กิจการของ ธปท., ธ.ออมสิน, ธ.อาคารสงเคราะห์,
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรม, สหกรณ์ออมทรัพย์, กองทุนสำรอง
เลี้ยงชีพ, การเคหะแห่งชาติ, การรับจำนำของกระทรวง ทบวง กรม
และราชการส่วนท้องถิ่น

นอกจากนี้แล้ว

ยังมีกิจการที่ได้รับยกเว้น

ภาษีมูลค่าเพิ่มอีกตาม มาตรา

81 มาตรา 81/1

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม ม.81

1. การขายสินค้า (ที่ไม่ใช่การส่งออก) และการให้บริการ ตาม ม.81(1)
2. การนำเข้าสินค้า ตาม ม. 81(2) (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ)

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม ม. 81/1

3. ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการซึ่งอยู่ใน บังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม และกิจการดังกล่าวมี มูลค่าของฐานภาษีไม่เกินฐานภาษี*กิจการขนาดย่อม* (ไม่เกิน 1,800,000 บาท/ปี)

กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81(1)

- (ก) การขายพืชผลทางการเกษตร
- (ข) การขายสัตว์
- (ค) การขายปุ๋ย
- (ง) การขายปลาป่น อาหารสัตว์
- (จ) การขายยาหรือเคมีภัณฑ์ ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์
- ฉ) การขายหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือตำราเรียน
- (ช) การให้บริการการศึกษา
- (ซ) การให้บริการที่เป็นงานทางศิลปะและวัฒนธรรม

14112/2558

ป.รัชฎากร มาตรา 81(1)(จ) บัญญัติว่า ให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการประเภทการขายยาหรือเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับพืชหรือสัตว์ เพื่อบำรุงรักษา ป้องกัน ทำลาย หรือกำจัดศัตรู หรือโรคของพืชและสัตว์ **บทบัญญัติดังกล่าวไม่มีข้อความใดกำหนดว่า ยาหรือเคมีภัณฑ์ดังกล่าวจะต้องใช้สำหรับฉีดให้แก่สัตว์หรือใช้เฉพาะภายในสัตว์โดยตรง แม้ยาตัวนี้ไม่สามารถทำให้สัตว์ที่ติดเชื้อใช้หวัดนกหายจากโรคหรือฆ่าเชื้อในตัวสัตว์นั้นได้ แต่เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่ามีส่วนประกอบของสารเคมีหลายชนิดและมีคุณสมบัติสำคัญในการฆ่าเชื้อแบคทีเรียและเชื้อไวรัสรวมทั้งเชื้อใช้หวัดนก โดยใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อในบริเวณโรงเรือนเลี้ยง วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในโรงเรือนเลี้ยงสัตว์โดยเฉพาะ จึงเป็นเคมีภัณฑ์ที่ใช้สำหรับสัตว์ เพื่อป้องกัน ทำลาย**

(ณ) การให้บริการการประกอบโรคศิลป์ การสอบบัญชี
การว่าความ

(ญ) การให้บริการรักษาพยาบาล

(ฎ) การให้บริการวิจัย หรือการให้บริการทางวิชาการ

(ฏ) การให้บริการห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสัตว์

(ฐ) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน

(ฑ) การให้บริการจัดแข่งขันกีฬาสมัครเล่น

(ฒ) การให้บริการของนักแสดงสาธารณะ

(ณ) การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร

586/2540

โจทก์ประกอบกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง หากลูกค้าต้องการรับสินค้า
จากโจทก์โดยตรง โจทก์จะคิดเฉพาะราคาสินค้า แต่ถ้าลูกค้าต้องการ
ให้โจทก์ส่งสินค้าไปให้แก่ลูกค้า โจทก์จะคิดราคาเพิ่มขึ้น การรับขน
สินค้าของโจทก์เป็นการให้บริการเป็นครั้งคราว ไม่ใช่การประกอบ
กิจการขนส่งอย่างถาวร

แม้โจทก์ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ก็ถือ
เป็นการทำเพื่อการค้าหรือธุรกิจของโจทก์ จึงไม่เข้าลักษณะเป็น
การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักร โจทก์

2219/2543

การให้บริการขนส่งในราชอาณาจักรที่จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตาม ป.รัชฎากร มาตรา 81 (1) (ณ) จะต้องเป็นการประกอบกิจการขนส่งสินค้าให้แก่บุคคลอื่นเป็นปกติธุระ กล่าวคือ เป็นการให้บริการแก่บุคคลทั่วไป แม้โจทก์จะมีรถยนต์ของตนเองและได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ขนส่งน้ำมันและประกอบกิจการขนส่งส่วนบุคคลก็ตาม แต่กรณีของโจทก์เป็นการรับขนส่งสินค้าซึ่งเป็นน้ำมันให้เฉพาะลูกค้าที่ซื้อน้ำมันของโจทก์เท่านั้น มิใช่รับขนส่งสินค้าให้แก่บุคคลทั่ว ๆ ไป รายรับค่าขนส่งจึงไม่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

5597/2551

โจทก์ส่งพนักงานของโจทก์ไปส่งเอกสารให้ลูกค้าตามที่ลูกค้าสั่ง โจทก์ได้รับบ่าเห็บเป็นรายเดือนจำนวนแน่นอนตามที่ตกลงในสัญญาจ้างบริการและมีได้ค้ำนึ่งถึงระยะทาง ความยากง่าย และระยะเวลาขนส่งในแต่ละคราวเป็นสำคัญ ค่าบ่าเห็บที่โจทก์ได้รับจากลูกค้าจึงไม่เป็นค่าระวางพาหณะ การให้บริการของโจทก์จึงไม่อาจถือได้ว่าเป็นการให้บริการขนส่ง และไม่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตาม ป.รัชฎากร มาตรา 81 (1) (ณ)

(ค) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ (ที่มีใช้อากาศยานหรือเรือเดินทะเล)

(ค) การให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์

(ก) การให้บริการของราชการส่วนท้องถิ่น

(ข) การขายสินค้าหรือการให้บริการของกระทรวง ทบวง กรม ซึ่งส่งรายรับทั้งสิ้นให้แก่รัฐ โดยไม่หักรายจ่าย

(ง) การขายสินค้าหรือการให้บริการ เพื่อประโยชน์แก่การศาสนา หรือสาธารณกุศล ภายในประเทศ ซึ่งไม่นำผลกำไรไปจ่ายในทางอื่น

(จ) การขายสินค้าหรือการให้บริการตามที่กำหนดโดย พรฎ.

4970/2549

โจทก์นำอาคารสำนักงานใหญ่ให้บริษัทในเครือหลายบริษัทเช่าพื้นที่โดยทำสัญญาเช่าพื้นที่ และทำสัญญาให้บริการในด้านอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้วย แยกต่างหากจากสัญญาเช่า การเข้าตรวจสอบสถานที่ต้องแจ้งให้ผู้เช่าทราบ ส่วนกรณีที่มีกำหนดวันและเวลาใช้อาคาร ก็เป็นข้อสัญญาที่ระบุในสัญญาให้บริการ การทำงานนอกกำหนดเวลาต้องเสียค่าบริการเพิ่มแก่พนักงานส่วนกลางของโจทก์เพื่ออำนวยความสะดวก ค่าเช่าที่โจทก์ได้รับจึงเป็นการให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์ตาม ป.รัชฎากร มาตรา 81 (1) (ค) ซึ่งได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

13006/2558

ข้อตกลงจะเป็นสัญญาประเภทใดนั้น จะต้องดูจากเนื้อหาของสาระของข้อตกลงเป็นสำคัญ หากใช้ดูแต่เพียงชื่อของสัญญา เมื่อตามสัญญาเช่ามีข้อตกลงกำหนดให้โจทก์มีหน้าที่จัดหาวัสดุอุปกรณ์คลั่งสินค้า จัดหาคนงานขนข้าวสารให้แก่ผู้เช่า จัดเตรียมคลั่งสินค้าตามสัญญาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมที่จะเก็บข้าวสารของผู้เช่าได้ทันที อีกทั้งให้โจทก์เป็นผู้จัดหายามเพื่อรักษาความปลอดภัย ข้อสัญญาทั้งหลายเหล่านี้แสดงให้เห็นว่า โจทก์มิได้ส่งมอบให้ผู้เช่าครอบครองและมีอิสระในการใช้คลั่งสินค้าเองเยี่ยงสิทธิของผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ทั่วไป แต่โจทก์ยังคงเป็นผู้ควบคุมดูแลและดำเนินการต่างๆ ภายในคลั่งสินค้าที่ให้เช่าอยู่โดยตลอดในแต่ละขั้นตอน ข้อตกลงตามสัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาฝากทรัพย์สิน อันถือเป็นการให้บริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

3908/2560

การที่คณะบุคคลโครงการ น. ตกลงให้อาคารและสิ่งก่อสร้างตกเป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์เมื่อดำเนินการก่อสร้างเสร็จแล้วโดยคณะบุคคลโครงการ น. ได้รับสิทธิการเช่าเป็นค่าตอบแทนและสามารถนำสิทธิการเช่าโอนขายให้แก่บุคคลทั่วไปได้ โดยเมื่อลูกค้าชำระค่าสิทธิการเช่าดังกล่าวแล้ว ลูกค้าก็ต้องไปทำสัญญาเช่ากับสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ผู้ให้เช่าโดยตรง การประกอบกิจการของคณะบุคคลโครงการ น. ในลักษณะที่ได้รับผลตอบแทนจากการโอนสิทธิการเช่าดังกล่าว นิติสัมพันธ์ระหว่างคณะบุคคลโครงการ น. กับบุคคลทั่วไปซึ่งเป็นผู้ลูกค้า จึงหาได้มีลักษณะเป็นการเช่าอาคารอันได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตาม ป.ร.ษฎากร มาตรา 81 (1) (ต) แต่เป็นการโอนขายสิทธิการเช่าให้แก่บุคคลภายนอกโดยมีค่าตอบแทน จึงยอมเป็นการขายสินค้าที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม ตาม ป.ร.ษฎากร มาตรา 77/2

เช่า

เช่าอสังหาริมทรัพย์ - ยกเว้น VAT

เช่าอสังหาริมทรัพย์ - เสีย VAT

ขนส่ง

ขนส่งในประเทศ - ยกเว้น VAT ม.๘๑ (๑)(ณ)

ขนส่งระหว่างประเทศ

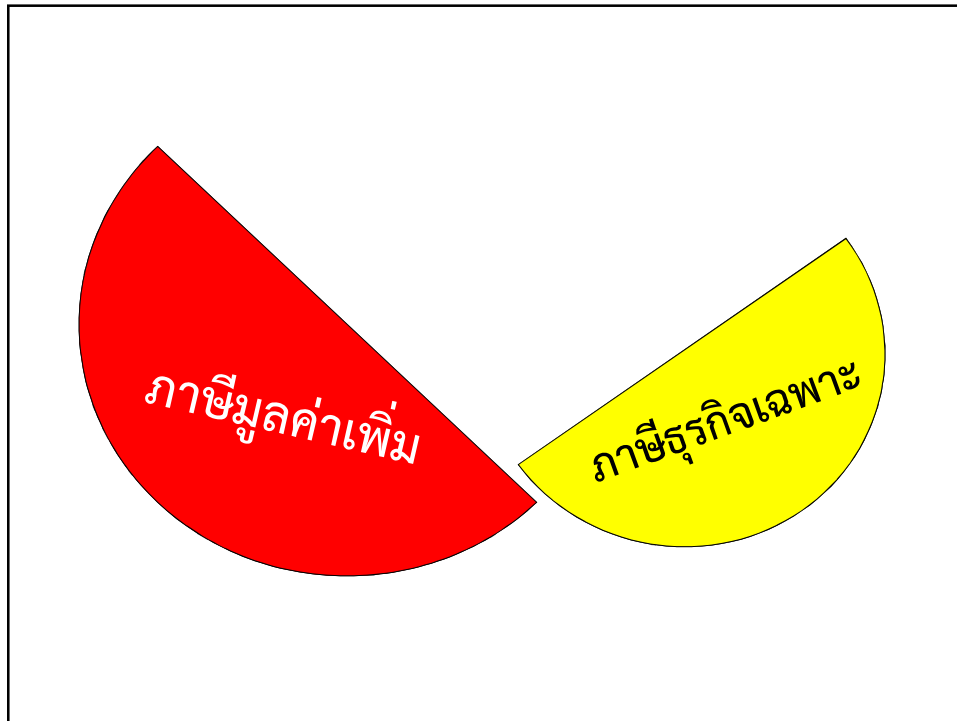
อากาศยานหรือเรือเดินทะเล (นิติบุคคล)

- เสีย VAT 0% ม. ๘๐/๑(๓)

โดยทางอื่น - ยกเว้น VAT ม.๘๑ (๑)(ด)

ภาษีการค้า

ความรับผิดชอบในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Tax Point)

1. กรณีขายสินค้า
2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อ หรือสัญญาผ่อนชำระ
3. กรณีขายสินค้าโดยมีการตั้งตัวแทน
4. กรณีขายสินค้าโดยการส่งออก
5. กรณีการให้บริการ
6. กรณีการให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วน
7. กรณีการนำเข้า
8. กรณีพิเศษ

ความรับผิดในการเสียภาษี Tax Point ม. 78

1. กรณีขายสินค้า ความรับผิดเกิดขึ้นเมื่อมีการส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ ม. 78 (1)

เว้นแต่ - มีการโอนกรรมสิทธิ์

- ชำระราคา หรือ

- ได้ออกใบกำกับภาษี

ก่อนมีการส่งมอบสินค้า

1 มิ.ย. 2560 - ก. ตกลงขายโต๊ะทำงานราคา 10,000 บ. ให้ ข.

15 มิ.ย. 2560 - ก. ส่งมอบโต๊ะให้ ข.

แต่ถ้า

10 มิ.ย. 2560 - ข. ชำระราคา 10,000 บ. ให้ ก.

แต่ถ้า

10 มิ.ย. 2560 - ข. ชำระราคา 500 บ. ให้ ก.

2. กรณีขายสินค้าตามสัญญาให้เช่าซื้อหรือสัญญาซื้อขาย
ผ่อนชำระ ที่กรรมสิทธิ์ในสินค้ายังไม่ได้ออนไปยังผู้ซื้อ เมื่อได้
ส่งมอบ **มาตรา 78(2)**

ความรับผิดของผู้ขายเกิดขึ้นเมื่อ**ถึงกำหนดชำระราคาใน
แต่ละงวด** เว้นแต่

- กรณีที่ผู้ขายได้รับชำระราคา หรือ
- ได้ออกใบกำกับภาษี

ก่อนที่จะถึงกำหนดชำระราคาในแต่ละงวด

บริษัท ก. ให้ นาย ข. เช่าซื้อตู้เย็นราคา 10,000 บาท
โดย ข. ตกลงผ่อนชำระ 10 งวดๆ ละ 1,000 บาท

กำหนดชำระทุกวันที่ 1 ของเดือน

เริ่มต้นชำระงวดแรกในวันที่ 1 มกราคม 2560

3. กรณีขายสินค้า โดยมีการตั้งตัวแทนเพื่อขาย และได้ส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนแล้ว ม. 78 (3)

ความรับผิดในการเสียหายของผู้ขายจะเกิดขึ้นเมื่อตัวแทนได้ส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้ซื้อ เว้นแต่

- ถ้ามี การโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าให้ผู้ซื้อ
- ได้รับชำระราคา
- ได้ออกใบกำกับภาษี หรือ
- ได้มีการนำสินค้าไปใช้

ก่อนที่ จะมีการส่งมอบสินค้า

1 ก.พ. 60 - บริษัท ก. ส่งมอบสินค้ามูลค่า 1,000,000 บาท ให้แก่ บริษัท ข. ซึ่งเป็นตัวแทนจำหน่าย

15 ก.พ. 60 - บริษัท ข. ได้ขายสินค้า โดยส่งมอบสินค้าทั้งหมดให้แก่ลูกค้า

ความรับผิดเกิดขึ้นวันใด

4. กรณีการขายสินค้าโดยการส่งออก

โดยทั่วไปความรับผิดในการเสียหายจะเกิดขึ้นพร้อม
การชำระอากรขาออก หรือวันที่ได้มีการวาง
หลักประกันหรือจัดให้มีผู้ค้ำประกันอากรขาออก แล้วแต่
กรณี ม.78 (4)

หากเป็นกรณีที่ไม่ต้องเสียอากรหรือได้รับยกเว้น
อากรขาออก ความรับผิดจะเกิดขึ้นเมื่อมีการออกใบขน
สินค้าขาออกตาม พ.ร.บ.ศุลกากรฯ

5. กรณีการให้บริการ

ความรับผิดในการเสียหายเกิดขึ้นเมื่อได้รับชำระค่าบริการ
ม. 78/1 (1)

เว้นแต่

- กรณีที่ผู้ให้บริการได้ออกใบกำกับภาษี หรือ
- ได้ให้บริการนั่นเอง

ก่อนมีการชำระค่าบริการ

บริษัท A ให้บริการจัดสวนแก่ ก. ในราคา 250,000 บ.

30 เม.ย. 60 - งานเสร็จ

10 พ.ค. 60 - ก. ชำระราคาทั้งหมด

แต่ถ้า 10 พ.ค. 60 ก. ชำระราคาเพียง 200,000 บ.

ภายหลัง ความรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้นตามส่วนค่าบริการ

เว้นแต่

- มีการออกไปกำกับภาษี หรือ

- ได้มีการใช้บริการนั่นเอง

เกิดขึ้นก่อนมีการชำระค่าบริการ

6.กรณีการให้บริการตามสัญญาที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของงานที่ทำ

ความรับผิดชอบเกิดขึ้นเมื่อ **ได้รับชำระค่าบริการตามส่วน** เว้นแต่ มีการกระทำอย่างอื่นเกิดขึ้นก่อนการชำระค่าบริการ **ม.78/1 (2)**

7. กรณีนำเข้าสินค้า

ความรับผิดชอบเกิดขึ้นพร้อมกับการชำระอากร หรือวางหลักประกันหรือ **จัดให้มีผู้ค้ำประกันค่าอากร** แล้วแต่กรณี **ม.78/2**

8. กรณีพิเศษ (ม.78/3) ตามกฎกระทรวง ฉบับที่ 189 เช่น

- การขายกระแสไฟฟ้า น้ำประปา (เมื่อได้รับชำระราคา)
- ในกรณีที่ผู้ประกอบการนำสินค้าไปใช้เอง (เมื่อนำสินค้าไปใช้)
- ในกรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (เมื่อตรวจพบ)

3293/2547

บ. ปัญจพลพัลพ์อินคัสตรี
จำกัด (มหาชน)

ขายน้ำเยื่อกระดาษ

บ. ปัญจพลเปเปอร์
อินคัสตรี จำกัด

ฐานภาษี (Tax Base) ม.79

ฐานภาษีมูลค่าเพิ่ม คือ ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือการ
ให้บริการ ที่ใช้เป็นเกณฑ์คำนวณภาษีตามอัตราภาษีมูลค่าเพิ่ม

$$(\text{ฐานภาษี} \times \text{อัตราภาษี} = \text{ภาษีมูลค่าเพิ่ม})$$

ตัวอย่าง สินค้าราคา 500 บาท $\times$ ภาษีอัตราร้อยละ 7

= ภาษีมูลค่าเพิ่ม 35 บาท

ฐานภาษี

แบ่งออกเป็น 6 กรณี คือ

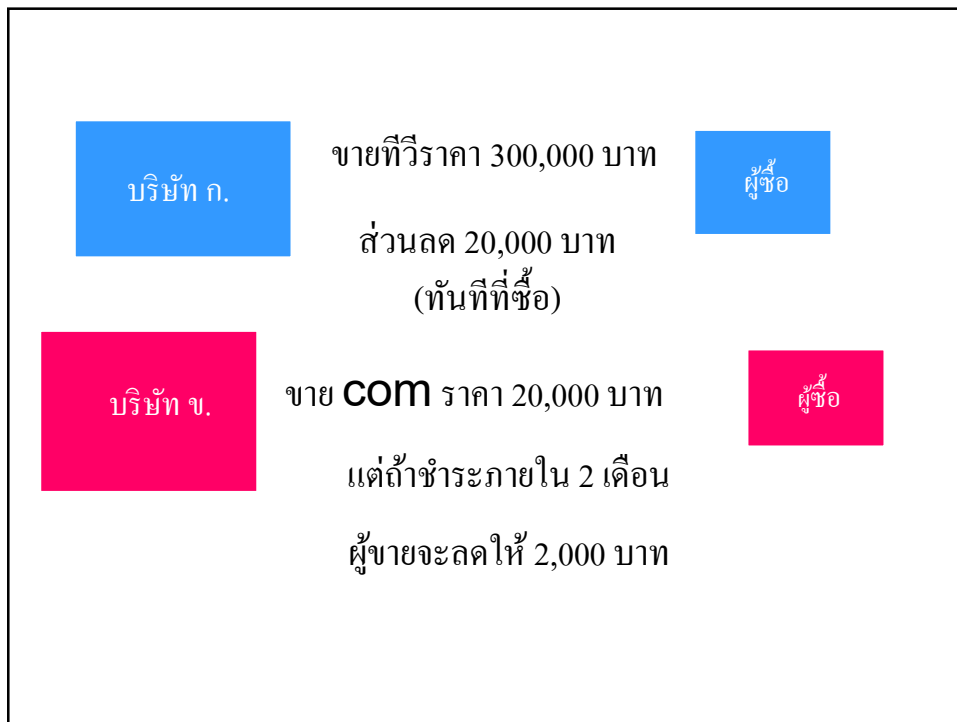
1. ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการ ม.79
2. ฐานภาษีสำหรับการส่งออก ม.79/1(1)
3. ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ ม.79/1(2)
4. ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า ม.79/2
5. ฐานภาษีสำหรับกรณีขายยาสูบผลิตภัณฑ์น้ำมัน ม.79/5, 79/6
6. ฐานภาษีสำหรับกรณีพิเศษตามพระราชกฤษฎีกา ม.79/7

1. ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการ (มาตรา 79)

มูลค่าที่ได้รับหรือพึงได้รับจากการขายสินค้าหรือให้บริการ
ไม่ว่าจะเป็น เงิน ทรัพย์สิน ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือประโยชน์
ใด ๆ ที่คิดคำนวณได้เป็นเงิน

แต่ไม่รวมถึง

1. ส่วนลดหรือค่าลดหย่อน
2. ค่าชดเชยหรือเงินอุดหนุน
3. ภาษีขาย
4. ค่าตอบแทนอื่น ๆ ตามที่อธิบดีฯ กำหนด

- **ของแถม**
  - วิทยุติดรถยนต์แถมให้ขณะขายสินค้า
(ไม่รวมมูลค่าฐานภาษี แต่ไปกำกับต้องระบุชัดถึงส่วนลดของแถม)
- **ค่าชดเชย**
- **อุปองสินค้า**

การสื่อสารฯ

รับจ้างพิมพ์แสตมป์

บ. นิธิเมษา (โจทก์)

(คู่ป่วน)

ตกลงราคา 5,950,000.- บาท

แบ่งชำระงวดๆละ **1,983,333.33 บาท** (VAT=138,833.33 บาท)

ราคา CIF = **1,655,641-** บาท (VAT= 115,894.48 บาท)(คืนให้)

โจทก์เรียกเก็บVATจากการสื่อสารฯ จากฐาน

1,983,333.33 - 1,655,641 = 327,692.33 (VAT=22,938.86 บาท)

1342/2541

บ.ชินวัตรเพจจิ้ง

ให้บริการโทรศัพท์ติดตามตัว

ถูกค่า

เรียกเก็บเงินประกัน 3,000 บาท

เงินประกัน 3,000 บาท ต้องอยู่ในมูลค่าของ
ฐานภาษี (Tax Base) หรือไม่

ค่าติดตั้งก๊าซ NGV	=	50,000 บาท
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	=	<u>20,000</u> บาท
ฐานภาษี	=	<u>30,000</u> บาท

ภาษีขาย

สินค้า (ราคาไม่รวม vat)	=	100 บาท (ฐานภาษี)
เสีย vat 7 %	=	7 บาท
ราคาสินค้ารวม vat	=	<u>107</u> บาท
สินค้า (ราคา รวม vat 7 %)	=	321 บาท
ลด vat 7 %	=	<u>21</u> บาท
ฐานภาษี	=	<u>300</u> บาท

ทองรูปพรรณ

ราคาที่ได้รับยกเว้น vat คือ มูลค่าของทองรูปพรรณที่ขาย เป็นจำนวนเท่ากับราคาทองรูปพรรณที่สมาคมค้าทองคำประกาศรับซื้อคืนในวันที่มีการขายทองรูปพรรณ

ต.ย. ขายทองรูปพรรณ (รวมค่ากำเหน็จ) = 22,800 บาท

ราคาประกาศรับซื้อคืน = 21,800 บาท (ได้รับยกเว้น)

ฐานภาษี = 1,000 บาท (ฐานภาษี)

กรณีขายสินค้าและมีการคิดค่าขนส่งจะต้องนำค่าขนส่งรวมเป็นมูลค่าฐานภาษีด้วย

ตัวอย่าง

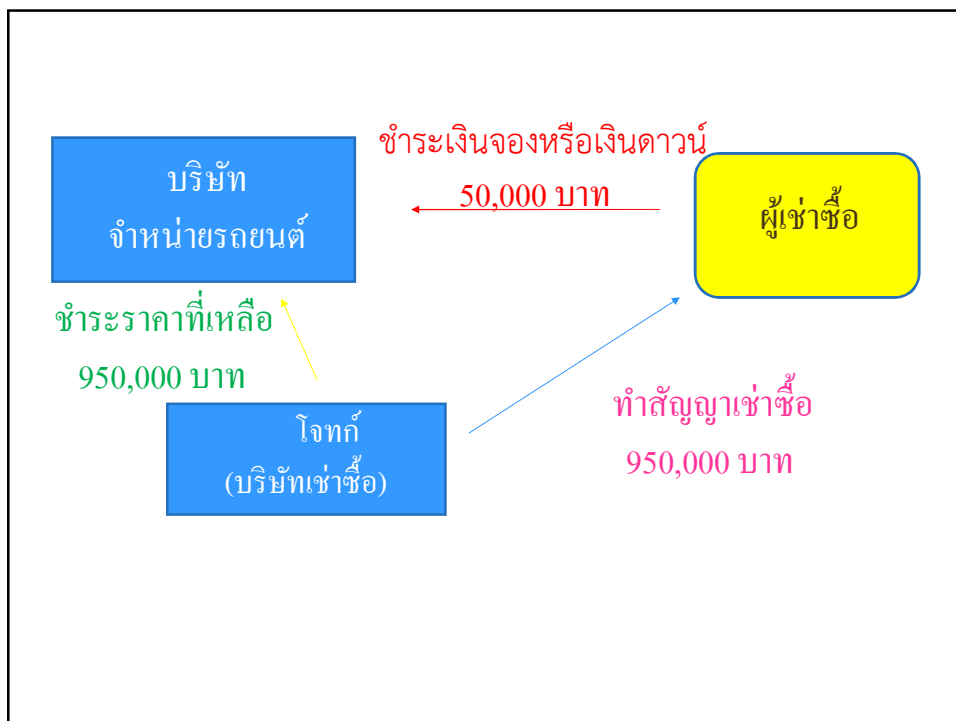
ขายปูนซีเมนต์ราคา 100,000 บาท

คิดค่าขนส่ง 2,000 บาท

มูลค่าฐานภาษีของสินค้าคือ 102,000 บาท

ค่าจ้างเหมา = 10,000,000 บาท
(ซึ่งรวมเงินประกันผลงาน 5% ไว้แล้ว = 500,000 บาท)

ฐานภาษีคือ ค่าจ้างเหมาทั้งหมด = 10,000,000 บาท
(จะหักเงินประกันออกไม่ได้)

ฎ. 1703/2553

โจทก์ซื้อรถยนต์จากบริษัทผู้จำหน่ายรถยนต์มาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองในราคาที่หักเงินจองหรือเงินดาวน์ที่ผู้เช่าซื้อจ่ายให้แก่บริษัทผู้จำหน่ายรถยนต์ และโจทก์นำรถไปให้ลูกค้าเช่าซื้อ โดยโจทก์ไม่ต้องจ่ายค่าตอบแทนในส่วนนี้ ถือว่าโจทก์ได้รับประโยชน์ตามมูลค่าเงินจองหรือเงินดาวน์ จึงเป็นประโยชน์ใด ๆ ซึ่งอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน ตาม ป.ร.ษฎ.กร.มาตรา 79 วรรคสอง ต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของฐานภาษีตามสัญญาให้เช่าซื้อระหว่างโจทก์กับผู้เช่าซื้อด้วย

ฐานภาษี

แบ่งออกเป็น 6 กรณี คือ

1. ฐานภาษีสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการ
2. ฐานภาษีสำหรับการส่งออก
3. ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ
4. ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า
5. ฐานภาษีสำหรับกรณีขายยาสูบและผลิตภัณฑ์น้ำมัน
6. ฐานภาษีสำหรับกรณีพิเศษ

ฎ. 2375/2561

เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบสถานประกอบการของโจทก์ ซึ่งเป็นร้านขายอาหารสามคูหา มีโต๊ะนั่งรับประทานอาหารทั้งชั้นล่าง และชั้นสอง เป็นทำเลค้าขายที่มีประชาชนจำนวนมาก พบว่าโจทก์ยื่นแบบแสดงรายได้วันละ 7,000 บาท นั้น ไม่เหมาะสมกับข้อเท็จจริงและยอดรายได้ตามที่โจทก์ให้การว่ามีรายได้วันละ 15,000 บาท ถึง 17,000 บาท เจ้าพนักงานประเมินจึงใช้เกณฑ์เฉลี่ยกำหนดยอดขาย เดือนละ 375,000 บาท ซึ่งรายรับที่ใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงชอบแล้ว

2. ฐานภาษีสำหรับการส่งออก ม.79/1(1)

มูลค่าสินค้าส่งออก โดยใช้ราคา F.O.B. ของสินค้าบวกด้วย ภาษีสรรพสามิต และภาษีหรือค่าธรรมเนียมอื่นตามที่กำหนด แต่ไม่รวมอากรขาออก

Free on Board (F.O.B) **ได้แก่** ราคาสินค้า ณ ด่านศุลกากรส่งออก โดยไม่รวมค่าประกันภัยและค่าขนส่งจากด่านศุลกากรส่งออก ไปต่างประเทศ

F.O.B. ณ จุดผลิต (F.O.B. Point of Production) เป็นราคาขายที่จะขายกัน ณ จุดผลิต (ค่าขนส่งจากจุดผลิตไปยังปลายทางของผู้ซื้อ ผู้ซื้อต้องออกเองทั้งหมด)

F.O.B. ณ ที่ตั้งผู้ซื้อ (F.O.B. Point of Buyer's Location) เป็นราคาขายที่จะขายกัน ณ ที่ตั้งผู้ซื้อ (ผู้ขายเป็นผู้รับภาระค่าขนส่งจากแหล่งผลิตจนถึงปลายทางของผู้ซื้อ ราคานี้จึงสูงกว่า F.O.B. ณ จุดผลิต)

3. ฐานภาษีสำหรับการให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ ม. 79/1(2)

1. ในกรณีรับขนคนโดยสาร **ได้แก่** มูลค่าของค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียมหรือประโยชน์อื่นใด ที่เรียกเก็บในประเทศ ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ

2. ในกรณีรับขนสินค้า **ได้แก่** มูลค่าของค่าระวาง ค่าธรรมเนียมและประโยชน์อื่นใดที่เรียกเก็บไม่ว่าในหรือนอกประเทศ ก่อนหักรายจ่ายใด ๆ

4. ฐานภาษีสำหรับการนำเข้า (ม.79/2)

มูลค่าของสินค้านำเข้า โดยใช้ราคา **C.I.F.** ของสินค้าบวกด้วยอากรขาเข้า ภาษีสรรพสามิต ค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนและภาษีและค่าธรรมเนียมอื่นที่ ก.ม. กำหนด

ราคา C.I.F (Cost Insurance Freight) = ราคาสินค้า + ค่าประกันภัย + ค่าขนส่ง(ค่าระวาง) จนถึงมือผู้ซื้อ

ราคา C and F (Cost and Freight) = ราคาส่งมอบซึ่งคิดแต่เฉพาะค่าต้นทุนสินค้า บวกค่าขนส่ง ไม่คิดค่าประกัน

5. ฐานภาษีกรณีขายยาสูบ (ม. 79/5) และผลิตภัณฑ์น้ำมัน (ม.79/6)

มูลค่าสินค้าที่ได้มาจากการหักจำนวน VAT ออกจากจำนวนเต็มของราคาขายปลีกของสินค้า โดยให้คำนวณจำนวน VAT ตามอัตรา VAT ที่รวมอยู่ในราคาขายปลีก

ต.ย. ซื้อบุหรี่ 1 ซอง ราคา 80 บาท $\text{ฐานภาษี} = \text{ราคา} \times \frac{100}{107}$
 $= 80 \times \frac{100}{107}$
 $\text{ฐานภาษี} = 74.77 \text{ บาท}$
(VAT = 5.23 บาท)

6. ฐานภาษีกรณีพิเศษ

1. กรณีขายสินค้าหรือให้บริการโดยไม่มีค่าตอบแทน หรือมีค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

ฐานภาษี ให้ถือเอาราคาตลาดในวันที่ความรับผิดเกิด

2. กรณีนำสินค้าหรือบริการไปใช้เอง หรือให้ผู้อื่นใช้ โดยมีใช้เพื่อการประกอบกิจการโดยตรง

ฐานภาษี ให้ถือเอาราคาตลาดในวันที่ความรับผิดเกิด

3. สินค้าขาดจากรายการสินค้าและวัตถุดิบ

ถือเป็นการขาย ต้องเสียภาษีขาย โดยถือตามราคาตลาดของสินค้าในวันที่มีความรับผิดเกิด (วันที่ตรวจพบ)

4. กรณีสินค้าได้เสียVATในอัตราร้อยละ 0 ไปแล้ว

ต่อมาผู้ซื้อได้โอนกรรมสิทธิ์ให้บุคคลอื่นที่มีหน้าที่เสียVAT

ฐานภาษี ให้ถือตามราคาตลาดของสินค้านั้น ตามสภาพหรือปริมาณที่เป็นอยู่ในวันที่ความรับผิดเกิด

5. กรณีมีสินค้าหรือทรัพย์สินเหลือในวันเลิกประกอบกิจการ (ถือเป็นการขาย)

ฐานภาษี ให้ถือตามราคาตลาดในวันเลิกประกอบกิจการ

อัตรากาษี (Tax Rate) ม.80

1. อัตรากาษีปกติตาม ป.รัชฎากร มีอัตราเดียวคือ ร้อยละ 10

- (1) การขายสินค้ำ
- (2) การให้บริการ
- (3) การนำเข้า

แต่มี พ.ร.ฎ. ลดอัตรากาษีเป็นการชั่วคราวเหลือในอัตราร้อยละ 7 โดยแยกเป็นกาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 6.3 และกาษีส่วนท้องถิ่นอีกร้อยละ 0.7 จะเท่ากับร้อยละ 7 ผู้ประกอบการขายสินค้ำหรือให้บริการ โดยทั่วไปมีหน้าที่เสีย VAT ในอัตราร้อยละ 7

2. อัตราร้อยละ 0 ใช้สำหรับกิจการดังต่อไปนี้

- (1) การส่งออกของผู้ประกอบการจดทะเบียน (ส่งออกสินค้ำ)
- (2) การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักร และได้มีการใช้บริการนั้นใน ตปท. (ส่งออกบริการ)
- (3) การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ โดยอากาศยานหรือเรือเดินทะเล
- (4) การขายสินค้ำหรือให้บริการ แก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามโครงการเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือจาก ตปท.
- (5) การขายสินค้ำหรือให้บริการ แก่องค์การสหประชาชาติ สถานทูต หรือสถานกงสุล
- (6) การขายสินค้ำหรือให้บริการ ระหว่างคลังสินค้ำทัณฑ์บนและผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร

รูปแบบของการว่าจ้างขนส่งสินค้าทางทะเล

1. Liner Term คือการว่าจ้างขนส่งสินค้าโดยเรือที่มีตารางเดินเรือที่วิ่งประจำเส้นทาง

2. Charter Term คือการว่าจ้างขนส่งสินค้าโดยเรือที่เช่ามาขนส่งสินค้าเป็นเที่ยวๆ เป็นเรือที่ไม่มีตารางเดินเรือและเส้นทางเป็นการตายตัว เรียกว่า การเช่าเรือ

1. Liner Term คือการว่าจ้างขนส่งสินค้าโดยเรือที่มีตารางเดินเรือที่วิ่งประจำเส้นทาง ซึ่งประกอบด้วยเรือ 3 แบบ คือ

1.1 Conventional Vessel คือเรือสินค้าแบบดั้งเดิม ทำการขนส่งโดยการบรรทุกสินค้าลงในระวางเรือใหญ่ ส่วนใหญ่ใช้ในการขนส่งสินค้าแบบเทกอง (Bulk Cargo)

1.2 Container Vessel คือเรือสินค้าที่ทำการขนส่งโดยระบบตู้คอนเทนเนอร์ มักมีเส้นทางเดินเรือแบบเครือข่าย (Network service) หรือเส้นทางเดินเรือแบบรอบโลก (Round the world service) โดยใช้เรือขนาดใหญ่วิ่งให้บริการเฉพาะเมืองท่าหลัก

1.3 Semi container Vessel คือเรือสินค้าที่มีรูปแบบผสมผสานระหว่างเรือ Conventional กับเรือ Container

2. Charter Term คือการว่าจ้างขนส่งสินค้าโดยเรือที่เช่ามาขนส่งสินค้าเป็นเที่ยวๆ เป็นเรือที่ไม่มีตารางเดินเรือและเส้นทางเป็นการตายตัว เรียกว่า การเช่าเรือ

2.1 Voyage Charter เป็นการเช่าเหมาเรือแบบเที่ยวเดียวเพื่อขนส่งสินค้าที่กำหนด ค่าใช้จ่ายในการเดินเรือเป็นภาระของเจ้าของเรือ

2.2 Time Charter เป็นการเช่าเหมาเรือแบบมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เจ้าของเรือมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการเดินเรือ ส่วนค่าใช้จ่ายในการเดินเรือเป็นภาระของผู้เช่าเรือ

2.3 Bareboat Charter เป็นการเช่าเหมาเรือเฉพาะตัวเรือเปล่าๆ

2.4 Hybrid Charter เป็นการเช่าเหมาเรือแบบผสมผสานกัน เช่น การเช่าเหมาเรือเที่ยวเดียวอย่างต่อเนื่อง และการเช่าเหมาเรือที่ผสมระหว่างการเช่าแบบเที่ยวเดียวและแบบมีกำหนดระยะเวลา

Characterization

ฎ.1910/2558

แม้สัญญาที่โจทก์ทำกับลูกค้า จะมีข้อกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบระหว่างคู่สัญญาตามลักษณะของสัญญารับขน โดยโจทก์ออกเอกสารที่เรียกว่า Consignment Note ให้แก่ลูกค้าของโจทก์ก็ตาม แต่ลักษณะการประกอบกิจการที่แท้จริงของโจทก์มีลักษณะให้บริการแบบ Door to door กับแบบ Door to port ในส่วนขั้นตอนการขนส่งระหว่างประเทศ โจทก์มีส่วนเกี่ยวข้องในฐานะเพียงผู้ว่าจ้างสายการบินหรือเป็นผู้ว่าจ้างขนส่งเท่านั้น มิได้เป็นผู้ขนส่งเสียเอง เมื่อสำเนาที่โจทก์ได้รับจากลูกค้า ประกอบด้วยค่าบริการไปรับ-ส่งสินค้าให้ลูกค้า การบรรจุหีบห่อ การดำเนินพิธีการศุลกากร และค่าระวางพาหนะที่โจทก์ต้องชำระให้แก่ผู้ขนส่ง ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ในส่วนการขนส่งระหว่างประเทศ โจทก์มิใช่ผู้รับขนส่งของเพื่อสำเนาเป็นทางค้าปกติของตนด้วยตนเอง ไม่มีการกระทำอันแสดงว่าโจทก์ตกลงขนของหรือสินค้าไปส่งให้แก่ผู้รับตราส่งเพื่อสำเนาซึ่งได้แก่ค่าระวางพาหนะ

ฎ.13006/2558

ตามสัญญาเช่ามีข้อตกลงกำหนดให้โจทก์มีหน้าที่จัดหาวัสดุอุปกรณ์คลังสินค้า จัดทำคณงานขนข้าวสารให้แก่ผู้เช่า จัดเตรียมคลังสินค้าตามสัญญาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมที่จะเก็บข้าวสารของผู้เช่าได้ทันที อีกทั้งให้โจทก์เป็นผู้จัดหายามเพื่อรักษาความปลอดภัย แสดงให้เห็นว่า โจทก์มิได้ส่งมอบให้ผู้เช่าครอบครองและมีอิสระในการใช้คลังสินค้าเองเยี่ยงสิทธิของผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ทั่วไป แต่โจทก์ยังคงเป็นผู้ควบคุมดูแลและดำเนินการต่างๆ ภายในคลังสินค้าที่ให้ผู้เช่าอยู่โดยตลอดในแต่ละขั้นตอน เพื่อที่โจทก์จะได้ใช้ความระมัดระวังและใช้ฝีมือเพื่อรักษาสินค้าของโจทก์ในฐานะเป็นผู้มีวิชาชีพในกิจการค้าขายของตนตาม ป.พ.พ. มาตรา 659 วรรคสาม ข้อตกลงตามสัญญาดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นสัญญาฝากทรัพย์ อันถือเป็นการให้บริการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ฎ.5255/2560

ป.รัชฎากร มาตรา 81 บัญญัติว่า “ให้ยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับการประกอบกิจการประเภทต่างๆ ดังต่อไปนี้... (ฐ) การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงาน” โจทก์ซึ่งเป็นบริษัทจำกัดเป็นคนกลางระหว่างผู้ว่าจ้างกับคนงาน โดยติดต่อประสาน เป็นตัวแทนรับค่าจ้างมาจ่ายให้กับคนงาน ประสานงานกับเจ้าหน้าที่กรมการจัดหางาน และดูแลผลประโยชน์คนงานกับผู้ว่าจ้าง โดยโจทก์ไม่มีหน้าที่เป็นลูกจ้างที่ใช้แรงงานทำงานให้ผู้ว่าจ้าง และโจทก์ไม่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของผู้ว่าจ้าง การให้บริการดังกล่าวของโจทก์จึงมิใช่การให้บริการตามสัญญาจ้างแรงงานที่จะได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (1) (ฐ)

ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการได้ จะต้องเป็นผู้ประกอบการที่
ได้จดทะเบียนแล้ว

- **ดังนั้น** トラバใดที่ยังไม่มีการจดทะเบียน

เป็นผู้ประกอบการ หรือที่เรียกว่า **ผู้ประกอบการจดทะเบียน**
แล้ว ก็ยังไม่มีสิทธิเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อสินค้า
หรือผู้รับบริการได้

ฎ. 1499/2542

โจทก์

บริษัท พ.
(บ.เพอร์มาฯ)

(ไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม)

บริษัทพร้อมมิตร เอส เอเอฟที จำกัด โจทก์ 1499/2542
กรมสรรพากร จำเลย

บริษัท พ. (บ.เพอร์มาคอนสตรัคชั่น จำกัด) **มิได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม** บริษัท พ. จึงไม่มีสิทธิเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและออกใบกำกับภาษีให้แก่โจทก์ การที่บริษัท พ. เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากโจทก์เป็นเงิน 301,000 บาท จึงเป็นการกระทำโดยไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้ และออกใบกำกับภาษีโดยไม่ชอบด้วย กม. **โจทก์ไม่มีหน้าที่ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัท พ.**

ตาม ป.รัชฎากร **มาตรา 82/4 วรรคท้าย** มีความหมายว่า หากเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนเรียกเก็บแล้ว ย่อมไม่เป็นภาษีชื่อของผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เป็นผู้ซื้อสินค้านั้น **ดังนั้น แม้โจทก์ได้ชำระภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัท พ. ไปแล้วก็ตาม โจทก์ก็ไม่มีสิทธิที่จะนำภาษีชื่อดังกล่าวไปหักออกจากภาษีขายของโจทก์ตาม มาตรา 82/3 ได้**

บริษัทโอลิมา จำกัด

โจทก์

10316/2550

กรมสรรพากร

จำเลย

ผู้ประกอบการที่มีได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไม่อาจเสีย

ภาษีมูลค่าเพิ่มโดยคำนวณจากภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อ

เมื่อโจทก์จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มวันที่ 10 ตุลาคม 2545 โจทก์จึงไม่มีสิทธินำภาษีซื้อ
ที่เกิดขึ้นก่อนที่โจทก์จะเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมาหักออกจาก

ภาษีขายในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม

มี.ค.- ก.ย. 2545 โจทก์มีภาษีซื้อ

10 ต.ค. 2545 โจทก์จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการ

ภาษีมูลค่าเพิ่มคำนวณจากยอดมูลค่าของสินค้าหรือบริการ
ตามอัตราภาษีที่กำหนด ซึ่งปัจจุบันคืออัตราร้อยละ 7

ซึ่งในอัตราร้อยละ 7 นี้จะมีภาษีส่วนท้องถิ่นรวมอยู่ด้วย
ร้อยละ 10 ดังนั้น ภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 บาท จะมีภาษีส่วน
ท้องถิ่นรวมอยู่ 70 สตางค์

การคำนวณภาษี (ม.82/3)

ในการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม ผู้ประกอบการจดทะเบียนจะนำภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ ซึ่งเรียกว่า ภาษีขาย แล้วลบด้วยภาษีที่ตนถูกผู้ประกอบการจดทะเบียนรายอื่นเรียกเก็บ ซึ่งเรียกว่า ภาษีซื้อ

ถ้าภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ ก็ต้องชำระภาษีเพิ่ม

แต่ ถ้าภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย ก็สามารถขอคืนภาษีได้

เพราะฉะนั้น การเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจึงเป็นการเก็บภาษีจากมูลค่าของสินค้าที่เพิ่มขึ้นในแต่ละขั้นตอน

กิจการขนาดย่อม

ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 1,800,000 บาท/ปี จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ม. 81/1)

แต่หากผู้ประกอบการดังกล่าวประสงค์จะขอเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนก็สามารถทำได้ (ม. 81/3 (2))

ฎ. 3492/49

เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีมูลค่าของฐานภาษีเกินมูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อม ยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม **ความเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนของโจทก์ย่อมมีผลนับแต่วันที่ระบุไว้ในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม** โจทก์จึงไม่มีสิทธินำภาษีซื้อที่เกิดขึ้นก่อนที่โจทก์จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมาคำนวณในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

คดีนี้ โจทก์เพ่งยื่นคำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มในวันที่ ๑๔ ก.ย.๔๑ ภาษีซื้อค่ากระแสไฟฟ้าระหว่างเดือน ม.ค. ๔๐ ถึงเดือน ส.ค. ๔๑ จึงไม่ใช่ภาษีซื้อที่โจทก์ซึ่งยังมีผู้ประกอบการจดทะเบียนอาจนำมาคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มได้ตาม ม.๘๒/๓ ประกอบ ม.๗๗/๑ (๑๘) และ ม.๘๒/๔ วรรคสี่ **แม้ว่าโจทก์ จะถูกเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มเนื่องจากซื้อสินค้าหรือรับบริการมาเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของโจทก์แล้วก็ตาม** โจทก์จึงไม่มีสิทธินำมาคำนวณในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ม.ค.๔๐ - ส.ค.๔๑ - โจทก์มีภาษีซื้อ

ก.ย.๔๑ - โจทก์จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

การเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนหรือไม่ มีผลแตกต่างกัน

- ผู้ประกอบการจดทะเบียน ต้องทำรายงานภาษีซื้อภาษีขาย (ถ้าไม่เป็น - ไม่
ต้องทำ)
  - ผู้ประกอบการจดทะเบียน สามารถเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากผู้ซื้อหรือ
ผู้รับบริการได้ (ถ้าไม่เป็น - เรียกเก็บไม่ได้)
  - สามารถนำภาษีซื้อที่ถูผู้ประกอบการอื่นเรียกเก็บ มาหักหรือขอคืนได้
ราคาสินค้าเมื่อรวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้วจะสูงขึ้นกว่าตอนไม่จดทะเบียน

การคำนวณภาษี

แยกเป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนทั่วไป
2. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสีย VAT ใน
อัตราร้อยละ 0

1. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนทั่วไป

ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ

หากผลการคำนวณเป็น + คือมีภาษีขายมากกว่าภาษีซื้อ

ผู้ประกอบการจดทะเบียนก็ต้องชำระภาษีตามนั้น

หากผลการคำนวณเป็น - คือมีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขาย

ผู้ประกอบการจดทะเบียนก็มีสิทธิได้รับคืนภาษี

ภาษีขาย หมายความว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการ

จดทะเบียนได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บ จากผู้ซื้อหรือผู้รับบริการ เมื่อมีการขายสินค้าหรือรับชำระค่าบริการ หากภาษีขายเกิดขึ้นในเดือนใด ก็เป็นภาษีขายของเดือนนั้น

5 ม.ค.59 บริษัท ก. **ซื้อเครื่องปั้มน้ำ** 5,000 บาท เสีย VAT 350 บาท

1 ก.พ.59 บริษัท ก. **ขายเครื่องปั้มน้ำ** 6,000 บาท เก็บ VAT 420 บาท

$$\text{สูตร} \quad \text{ภาษีขาย} = \text{ฐานภาษีรวม VAT} \times \frac{7}{107}$$

107

ดังนั้น ถ้าสินค้ามีราคารวมภาษี 749 บาท มีภาษีรวมอยู่
เท่าไร ?

$$\begin{aligned} \text{ภาษีขาย} &= 749 \times \frac{7}{107} \\ &= 49 \quad \text{บาท} \end{aligned}$$

ภาษีซื้อ หมายความว่า ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนได้จ่ายให้แก่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการที่เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนเมื่อมีการซื้อสินค้าหรือชำระค่าบริการเพื่อใช้ในการประกอบกิจการของตน

หากภาษีซื้อเกิดขึ้นในเดือนใด ก็เป็นภาษีซื้อของเดือนนั้น

5 ม.ค.59 บริษัท ก. ซื้อเครื่องปั้มน้ำ 5,000 บาท เสีย VAT 350 บาท

1 ก.พ.59 บริษัท ก. ขายเครื่องปั้มน้ำ 6,000 บาท เก็บ VAT 420 บาท

แต่ภาษีซื้อในกรณีต่อไปนี้ ไม่ให้นำมาหักในการคำนวณภาษี

1. กรณีไม่มีใบกำกับภาษี
2. กรณีใบกำกับภาษี มีข้อความไม่ถูกต้องหรือไม่สมบูรณ์ ในส่วนสาระสำคัญ
3. ภาษีซื้อ ที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ
4. ภาษีซื้อ ที่เกิดจากรายจ่ายเพื่อการรับรอง
5. ภาษีซื้อ ตามใบกำกับภาษีซึ่งออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออกใบกำกับ
6. ภาษีซื้อ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

บริษัท ก. ทำโรงงานผลิตตู้เย็น ได้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ใน
การผลิต รวมเป็นเงิน 1,000,000 บาท จ่าย VAT ไป 70,000 บาท
ต่อมาได้ขายตู้เย็นไป 100 เครื่อง รวมเป็นเงิน 1,400,000 บาท
โดยบริษัท ก.เรียกเก็บ VAT ไว้ร้อยละ 7 เป็นเงิน 98,000 บาท

กรณีที่ 1 ถ้าการซื้อและการขายเกิดขึ้นในเดือนเดียวกัน คือเดือน
ม.ค.59

ภาษีมูลค่าเพิ่มที่บริษัท ก.ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ

= 98,000 - 70,000

ต้องชำระภาษีเพิ่ม = 28,000 บาท

กรณีที่ 2 ถ้าการซื้อขายเกิดขึ้น ต่างเดือนกัน

บริษัท ก. ซื้อวัสดุอุปกรณ์มาในเดือน ม.ค.59 แต่ขายตู้เย็น
ไปในเดือน ก.พ.59

- เดือน ม.ค.59 บริษัท ก. ต้องชำระ vat = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
= 0 - 70,000
ขอคืนภาษีได้ = 70,000 บาท

- เดือน ก.พ.59 บริษัท ก. ต้องชำระ vat = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ
= 98,000 - 0
ต้องชำระภาษีเพิ่ม = 98,000 บาท

ม.82/9 (มีเหตุให้ออกใบเพิ่มหนี้)

- เมื่อผู้ประกอบการได้นำภาษีขายไปรวมเสีย vat แล้ว ต่อมาหากมีเหตุให้ภาษีขายเพิ่มขึ้นให้นำภาษีขายที่เพิ่มขึ้นไปรวมเสีย vat โดยถือเป็นภาษีขายของเดือนภาษีที่ออกใบเพิ่มหนี้
- 1. มีการเพิ่มราคาสินค้าที่ขาย
- 2. มีการเพิ่มราคาค่าบริการ
- ตามเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้
- ให้ผู้ประกอบการที่ได้รับใบเพิ่มหนี้ นำ vat มาหัก โดยถือเป็นภาษีซื้อของเดือนภาษีที่ได้รับใบเพิ่มหนี้

ม.82/10 (มีเหตุให้ออกใบลดหนี้)

- เมื่อผู้ประกอบการได้นำภาษีขายไปรวมเสีย vat แล้ว ต่อมาหากมีเหตุให้ภาษีขายลดลงให้นำภาษีขายที่ลดลงมาหักออกจากภาษีขายในเดือนภาษีที่ออกใบลดหนี้

1. มีการลดราคาสินค้าที่ขาย

2. มีการลดราคาค่าบริการ

3. ได้รับสินค้าที่ขายกลับคืนเนื่องจากชำรุดบกพร่อง

4. มีการบอกเลิกสัญญาบริการ

ตามเหตุที่กฎหมายกำหนดไว้

- ให้ผู้ประกอบการที่ได้รับใบลดหนี้ นำ vat มาหักออกจากภาษีซื้อของเดือนภาษีที่ได้รับใบลดหนี้

• ฎ.5559/2559

โจทก์นำสืบว่า โจทก์ทำข้อตกลงขายชิ้นส่วนรถยนต์ให้แก่ผู้ซื้อ โดยให้กำหนดราคาขายคำนวณจากต้นทุนจริงบวกกำไรร้อยละ 15 ตามสัญญาซื้อขายชิ้นส่วนอะไหล่รถยนต์จำหน่ายภายในประเทศ แต่ในข้อ 2 ของสัญญาก็ระบุเพียงว่า ราคาซื้อสินค้าให้เป็นไปตามเอกสารกำหนดราคาเท่านั้น โดยไม่ปรากฏว่าเป็นการกำหนดราคาต้นทุนชิ้นส่วนบวกกำไรร้อยละ 15 ข้อสัญญาตามที่โจทก์นำสืบจึงไม่ตรงกับข้อตกลงที่โจทก์กล่าวอ้างมาในคำฟ้อง พยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบจึงไม่มีความชัดเจนเพียงพอถึงต้นทุนวัตถุดิบและวิธีการคำนวณต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้า อันเป็นเหตุในการลดราคาสินค้าหรือเพิ่มราคาสินค้าที่จะมีสิทธิออกใบลดหนี้หรือเพิ่มหนี้ได้

• ฎ4392/2558

โจทก์ทำบันทึกข้อตกลงลดหนี้ค่าเช่ารถประจำเดือนธันวาคม 2546 ให้แก่บริษัท บ. 35 ล้านบาท แล้วนำเป็นรายจ่ายหนี้สูญ โดยไม่ปฏิบัติตามประมวลรัษฎากร การกระทำของโจทก์ดังกล่าวไม่ทำให้บันทึกข้อตกลงหนี้ และรับชำระหนี้ ซึ่งมีผลเป็นการปลดหนี้บางส่วนให้แก่บริษัท บ. ยกเลิกหรือสิ้นสุดลง สิทธิเรียกร้องของโจทก์ในหนี้จำนวนดังกล่าวจึงระงับลงเสมือนโจทก์ได้รับชำระหนี้ดังกล่าวครบถ้วนแล้วอันเนื่องมาจากการทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าว โดยถือวันที่ทำบันทึกลดหนี้คือวันที่ 30 ธันวาคม 2546 เป็นวันที่ได้รับชำระหนี้ค่าบริการ ซึ่งเป็นวันที่ความรับผิดชอบในการเสียหายสูญค่าเพิ่มเกิดขึ้นตามมาตรา 78/1 (1))

การคำนวณภาษี

แยกเป็น 2 กรณี คือ

1. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนทั่วไป
2. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสีย VAT ในอัตราร้อยละ 0

2. กรณีเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสีย VAT ในอัตราร้อยละ 0

การคำนวณภาษีที่ต้องชำระในแต่ละเดือน จะใช้วิธีเดียวกับผู้ประกอบการจดทะเบียนที่เสีย VAT ในอัตราร้อยละ 7 คือ

ภาษีที่ต้องชำระ = ภาษีขาย - ภาษีซื้อ แต่มีความแตกต่างกันในด้านภาษีขาย เนื่องจากผู้ประกอบการ ที่เป็นผู้ส่งออกเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0 จากมูลค่าส่งออก

ภาษีขายจึงเป็น 0 แต่ภาษีซื้อเกิดขึ้นตลอดเวลา

บริษัท ก. ทำโรงงานผลิตตู้เย็น ในเดือนภาษีมกราคม 2559 ได้ซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการผลิต รวมเป็นเงิน 1,000,000 บาท จ่าย VAT ไป 70,000 บาท ต่อมาได้ส่งตู้เย็นไปขายยังต่างประเทศ 100 เครื่อง รวมเป็นเงิน 1,400,000 บาท

$$\begin{aligned} \text{ภาษีมูลค่าเพิ่มที่บริษัท ก. ต้องชำระ} &= \text{ภาษีขาย} - \text{ภาษีซื้อ} \\ (\text{ในเดือนภาษีมกราคม 2559}) &= 0 - 70,000 \\ &= -70,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

การเครดิตภาษีและการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้ประกอบการที่มีภาษีซื้อมากกว่าภาษีขายในเดือนภาษีใด ให้มีสิทธิรับคืนได้ 2 วิธี คือ

1. ขอนำไปชำระภาษีมูลค่าเพิ่มในเดือนภาษีถัดไป (เรียกว่า การเครดิตภาษี) หรือ
2. ขอคืนเป็นเงินสด

เดือนภาษีมกราคม 2559 มีภาษีซื้อ 50,000 บาท

เดือนภาษีกุมภาพันธ์ 2559 มีภาษีขาย 100,000 บาท

เดือนภาษีมีนาคม 2559 มีภาษีขาย 50,000 บาท

การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่จดทะเบียน VAT ได้แก่ ผู้ประกอบการที่ขายสินค้าหรือให้บริการ ในทางธุรกิจหรือวิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้ประกอบการขายสินค้าหรือให้บริการ กรณีไม่ได้รับการยกเว้นตาม ม.81 และมีรายรับเกินกว่า 1,800,000 บาทต่อปี เป็นผู้ประกอบการที่ได้รับการยกเว้น VAT แต่
2. กฎหมายกำหนดให้มีสิทธิของจดทะเบียนได้ (มาตรา 81/3)
3. เป็นผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และได้ขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นปกติธุระ

ผู้ที่ได้รับยกเว้น ไม่ต้องจดทะเบียน VAT

1. ผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้น VAT ตาม กฎหมาย (ม. 81)
2. ผู้ประกอบการที่มีรายรับไม่เกิน 1,800,000 บาท (ม. 81/1)
3. ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร และเข้ามาประกอบกิจการในราชอาณาจักรเป็นครั้งคราว (ม. 85/3 (1))
  1. ผู้ประกอบการที่ให้บริการจากต่างประเทศ และได้มีการให้บริการนั้นในราชอาณาจักร (ม. 85/3 (2))
  2. ผู้ประกอบการอื่น ตามที่อธิบดีฯ ประกาศ (ม. 85/3 (3))

กำหนดเวลาจดทะเบียน VAT

ผู้ประกอบการที่มีหน้าที่ต้องจดทะเบียน VAT โดยปกติจะต้องยื่นคำขอ
จดทะเบียน VAT ก่อนวันเริ่มประกอบการ
(หรือภายใน 30 วันนับแต่วันที่มียารับเกินฐานภาษีของ กิจการขนาดย่อม)

• **ฎ.3492/2549**

เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่มีมูลค่าของฐานภาษีเกิน
มูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อม ยื่นคำขอจดทะเบียน
ภาษีมูลค่าเพิ่มความเป็นผู้ประกอบการจดทะเบียนของโจทก์ย่อมมี
ผลนับแต่วันที่ระบุไว้ในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม โจทก์จึงไม่มีสิทธินำ
ภาษีซื้อที่เกิดขึ้นก่อนที่โจทก์จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มมาคำนวณ
ในการเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

ม.ค.40 - ส.ค.41 โจทก์มีภาษีซื้อ 70,000 บาท

14 ก.ย.41 วันที่ที่ระบุไว้ในทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.20)

<http://www.rd.go.th>

การจัดทำใบกำกับภาษี (ม.86)

ใบกำกับภาษี คือ เอกสารหลักฐานที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องจัดทำและออกให้แก่ ผู้ซื้อสินค้า หรือผู้รับบริการทุกครั้งที่มีการขายสินค้าหรือให้บริการ และต้องจัดทำอย่างซ้ำในทันทีที่ความรับผิดในการเสีย VAT เกิดขึ้นเพื่อแสดงมูลค่าของสินค้าหรือบริการ และจำนวน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี ได้แก่

1. ผู้ประกอบการจดทะเบียน (มาตรา 86)

เช่น บริษัท ก. ขายเครื่องไฟฟ้า มีรายได้ ๑๐ ล้านบาท / ปี
8 ก.ค.59 ส่งมอบเครื่องซักผ้าให้แก่ผู้ซื้อ

2. ผู้ประกอบการที่ได้รับยกเว้นการจดทะเบียน VAT

แต่ต่อมาได้จดทะเบียน VAT ชั่วคราว (มาตรา 86 ว.2)

เช่น บริษัท A (Japan) ไม่มีสาขาในประเทศไทย ส่ง จนท. มา
ให้คำปรึกษาด้านการติดตั้งเครื่องจักรผลิตเม็ดพลาสติกใน
ประเทศไทยแก่บริษัท ก. เป็นครั้งคราว

ผู้มีหน้าที่ออกใบกำกับภาษี ได้แก่

3. ผู้ประกอบการจดทะเบียนที่มีตัวแทนทำการแทน
ตน จะขอให้ตัวแทนออกใบกำกับภาษีแทนก็ได้
แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีฯ กำหนด

4. ผู้ทอดตลาดที่ขายทรัพย์สินของผู้ประกอบการ
จดทะเบียน

รูปแบบของใบกำกับภาษี

1. ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ
2. ใบกำกับภาษีแบบย่อ

ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ (ม.86/4)

1. คำว่า **“ใบกำกับภาษี”**
2. ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี ของผู้ออกใบกำกับภาษี
3. ชื่อ ที่อยู่ ของผู้ซื้อสินค้า
4. หมายเลขลำดับใบกำกับภาษี และลำดับของเล่ม
5. ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าสินค้า
6. จำนวน VAT ที่เรียกเก็บ ให้แยกออกจากมูลค่าสินค้าอย่างชัดเจน
7. วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับ
8. ข้อความอื่นตามที่อธิบดีฯ

ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปแบบ (ม.86/6)

1. คำว่า “ใบกำกับภาษีอย่างย่อ”
2. ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี ของผู้ออกใบกำกับภาษี
3. หมายเลขลำดับใบกำกับภาษี และลำดับของเล่ม
4. ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ และมูลค่าสินค้า
5. ราคาสินค้า ต้องมีข้อความระบุไว้ว่า ได้รวมVATแล้ว
6. วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับ
7. ข้อความอื่นตามที่อธิบดีฯ กำหนด

การจัดทำรายงานเกี่ยวกับ VAT

เพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บ VAT ให้ถูกต้อง
ผู้ประกอบการจดทะเบียนมีหน้าที่ต้องจัดทำรายงาน
ประเภทต่างๆ ดังนี้

รายงานภาษีขาย

รายงานภาษีซื้อ

รายงานสินค้าและวัตถุดิบ (เฉพาะกิจการขายสินค้า)

- **รายงานภาษีขาย**

เป็นรายงานเพื่อบันทึกจำนวนภาษีขาย ที่ได้เรียกเก็บหรือพึงเรียกเก็บจากลูกค้า ในแต่ละเดือนภาษี

- **รายงานภาษีซื้อ**

เป็นรายงานเพื่อบันทึกจำนวนภาษีซื้อ ที่ถูกเรียกเก็บหรือพึงถูกเรียกเก็บจากผู้ประกอบการจดทะเบียน

- **รายงานสินค้าและวัตถุดิบ**

เป็นรายงานที่กำหนดให้ผู้ประกอบการจัดทำขึ้นเพื่อแสดงปริมาณสินค้าและวัตถุดิบที่ผู้ประกอบการ มีอยู่ ได้มา และจำหน่ายไปเนื่องจากการขายสินค้าหรือการผลิต

ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการและนำส่ง VAT

1. ผู้ประกอบการจดทะเบียน
2. ผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ
3. ผู้ที่จ่ายเงินค่าสินค้าหรือบริการให้แก่
  - ผู้ประกอบการที่อยู่นอกราชอาณาจักร ซึ่งเข้ามาประกอบกิจการเป็นการชั่วคราว
  - ผู้ประกอบการที่ได้ให้บริการในต่างประเทศ และได้มีการใช้บริการนั้น ในราชอาณาจักร
4. ผู้รับโอนสินค้าหรือบริการที่ได้เสีย VAT แล้วในอัตรา 0
5. ผู้ขายทอดตลาด ซึ่งได้ขายทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน

ประเภทของแบบแสดงรายการและแบบนำส่งVAT

1. แบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม

- แบบ ภ.พ. 30 ใช้สำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียน
- แบบใบขนสินค้าขาเข้า ใช้สำหรับผู้นำเข้าที่มีหน้าที่เสียVAT

2. แบบนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม

- แบบ ภ.พ. 36 ใช้สำหรับผู้มีหน้าที่นำส่งVAT

กำหนดเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการและการนำส่งVAT

การยื่นแบบ ภ.พ. 30 ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ต้องชำระหรือขอคืนในเดือนภาษีใด ให้ยื่นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

การยื่นแบบใบขนสินค้าขาเข้า ให้ยื่นใบขนสินค้าขาเข้าและชำระ VAT พร้อมกับการชำระอากรขาเข้า

การยื่นแบบและนำส่ง VAT ในกรณีอื่น

การประเมิน (ม.86/6) และอุทธรณ์ (ม.88/5)

1. สำหรับผู้ประกอบการ

2 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบ

2 ปี นับแต่วันยื่นแบบ ในกรณีที่ยื่นพ้นกำหนด

นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบ

10 ปี นับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบ ในกรณีที่ไม่ได้ยื่น

หรือยื่นโดยแสดงมูลค่าฐานภาษีต่ำกว่าจริงเกินร้อยละ 25

2. สำหรับผู้นำเข้า 2 ปี

3. สำหรับผู้มีหน้าที่นำส่ง 2 ปี

ทั้งนี้ จพง.ประเมินอาจขออนุมัติอธิบดีฯ

ทำการประเมินภายใน 5 ปี ได้

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

ภาษีธุรกิจเฉพาะ (Specific Business Tax)

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

1. เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล หรือนิติบุคคล
2. ประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ และ
3. ประกอบกิจการในราชอาณาจักร

กิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ (ม.91/2)

1. การธนาคาร
2. การประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
3. การรับประกันชีวิต
4. การรับจํานำ
5. การประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์
6. การขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร
7. การขายหลักทรัพย์
8. การประกอบกิจการอื่นตามที่กำหนดโดย พ.ร.ฎ.

กรณีที่ไม่ถือเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ.749/2553

โจทก์ประกอบกิจการ โรงงานน้ำตาล เมื่อชาวไร่ฮ้อย มีความจำเป็นต้องใช้เงินเพื่อลงทุนปลูกฮ้อย โจทก์จะจ่ายเงินให้ ชาวไร่ฮ้อยตามจำนวนที่ชาวไร่ฮ้อยจะใช้ โดยมีข้อตกลงว่าเมื่อถึงฤดู เก็บเกี่ยวจะนำฮ้อยมาขายให้แก่โจทก์โดยหักหนี้ โจทก์ไม่ได้คิดดอกเบี้ย จากชาวไร่ฮ้อยและโจทก์ได้จ่ายเงินให้ชาวไร่ฮ้อยก่อนที่โจทก์จะขาย ใบอนุญาตประกอบ โรงงานน้ำตาล **จึงไม่เข้าลักษณะเป็นการประกอบ กิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์** อันอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจ เฉพาะตาม ป.รัชฎากร มาตรา 91/2 (5)

กรณีที่ไม่ถือเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ.749/2553

แม้โจทก์มีสิทธิคิดดอกเบี้ยจากผู้ถือหุ้นที่ค้างชำระได้ตาม ป.พ.พ. มาตรา 1122 แต่ดอกเบี้ยกรณีลูกหนี้ค้างชำระเป็น ค่าตอบแทนที่โจทก์เรียกเก็บเนื่องจากการใช้เงินค่าหุ้นการจัดตั้ง บริษัทซึ่งกระทำเพียงคราวเดียว หาใช่เป็นดอกเบี้ยของกิจการ โจทก์ที่จะเข้าข่ายเป็นการประกอบกิจการ โดยปกติเยี่ยงธนาคาร พาณิชย์ตาม ป.รัชฎากร มาตรา 91/2 (5)

กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ.749/2553

โจทก์ให้กรรมการบริษัทกู้ยืมเงินหลายครั้ง โดยไม่คิดดอกเบี้ยโดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือได้ว่าเป็นการประกอบกิจการ โดยปกติทางการค้าของโจทก์อันเป็นการประกอบกิจการ โดยปกติเชิงธนาคารพาณิชย์

แม้โจทก์ไม่มีวัตถุประสงค์หลักในการให้กู้ยืมเงิน แต่การที่โจทก์ให้บริษัทในกลุ่มเดียวกันกู้ยืมเงินหลายราย ถือได้ว่าเป็นการประกอบกิจการ โดยปกติทางการค้าของโจทก์อันเป็นการประกอบกิจการ โดยปกติเชิงธนาคารพาณิชย์จึงต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ.5566/2540

โจทก์ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับบัตรเครดิต แต่ปรากฏว่าธุรกิจบัตรเครดิตเป็นธุรกิจที่ธนาคารหลายแห่งประกอบอยู่เป็นปกติ จึงถือได้ว่าการประกอบธุรกิจของโจทก์เป็นการประกอบกิจการเชิงธนาคารพาณิชย์ โจทก์ได้ให้บริการแก่สมาชิก ผู้ถือบัตรเครดิตของโจทก์ในการเบิกถอนเงินสดจุกเงินจากเครื่องเบิกถอนเงิน เอ.ที.เอ็ม.ของธนาคารต่าง ๆ ที่ทำสัญญาไว้กับโจทก์ได้ โดยโจทก์จะคิดค่าธรรมเนียมผู้ถอนในอัตราร้อยละ 5 ของยอดเงินที่เบิกถอนบวกด้วยค่าบริการครั้งละ 100 บาท แม้โจทก์จะมีใช้ธนาคาร แต่ประกอบกิจการให้เบิกถอนเงินสดจุกเงินได้เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ จึงถือได้ว่าโจทก์เป็นผู้ประกอบกิจการเชิงธนาคารพาณิชย์รายรับจากค่าธรรมเนียมการเบิกถอนเงินสดจุกเงินของโจทก์จึงต้องเสียภาษี-การค้า

**พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย
การขายอสังหาริมทรัพย์ทางค้ำหรือหากำไร (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541**

- **มาตรา 4** ให้การขายอสังหาริมทรัพย์เฉพาะที่ต้องจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมดังต่อไปนี้ เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้ำหรือหากำไรที่ต้องเสียภาษี ธุรกิจเฉพาะตามมาตรา 91/2 (6) แห่งประมวลรัษฎากร
  - (1) การขายอสังหาริมทรัพย์ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตให้ทำการจัดสรรที่ดิน ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการจัดสรรที่ดิน
  - (2) การขายห้องชุดของผู้ประกอบกิจการซึ่งเป็นผู้จดทะเบียนอาคารชุด ตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด
  - (3) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อขาย รวมถึงการขายที่ดินอันเป็นที่ตั้งของอาคารดังกล่าว
  - (4) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตาม (1) (2) หรือ (3) เฉพาะกรณีที่มีการแบ่งขายหรือมีการแบ่งแยกไว้เพื่อขาย โดยได้จัดทำถนนหรือสิ่ง สาธารณูปโภคอื่น หรือให้ค้ำมั่นว่าจะจัดให้มีสิ่งดังกล่าว
  - (5) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ขายมีไว้ในประกอบการประกอบกิจการเฉพาะของ นิติบุคคลตามมาตรา 77/1 แห่งประมวลรัษฎากร
  - (6) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ไม่เข้าลักษณะตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) ที่ได้กระทำภายในห้าปี นับแต่วันที่ได้นำซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น

**พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย
การขายอสังหาริมทรัพย์ทางค้ำหรือหากำไร (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541**

เว้นแต่

- (ก) การขายหรือการถูกเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- (ข) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดก
- (ค) การขายอสังหาริมทรัพย์ที่ใช้เป็นสถานที่อยู่อาศัยอันเป็นแหล่งสำคัญที่ผู้ขายมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรเป็นเวลา ไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้นำซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น ในกรณีที่ดินและอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างตาม (ค) ได้มาไม่พร้อมกัน กำหนดเวลาห้าปีตามความใน (6) ให้ถือตามระยะเวลาการได้มาซึ่งที่ดินหรืออาคาร หรือสิ่งปลูกสร้างที่ได้มาภายหลัง

**พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วย
การขายอสังหาริมทรัพย์ทางค้ำหรือหากำไร (ฉบับที่ 342) พ.ศ. 2541**

เว้นแต่

(ง) การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์โดย ไม่มีค่าตอบแทนให้แก่ บุตรชอบด้วยกฎหมายของตน แต่ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรม

(จ) การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ทาง มรดกให้แก่ทายาทโดย ธรรมหรือผู้รับพินัยกรรมซึ่งเป็นทายาทโดยธรรม

(ฉ) การโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ ให้แก่ส่วนราชการหรือ องค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากรโดย ไม่มีค่าตอบแทน

(ช) การแลกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ กับส่วนราชการหรือ องค์การของรัฐบาลตามมาตรา 2 แห่งประมวลรัษฎากร เฉพาะใน กรณีที่ส่วนราชการหรือองค์การ ของรัฐบาลนั้นมิได้มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นอย่างอื่น นอกจากอสังหาริมทรัพย์ที่แลกเปลี่ยนนั้น

กรณีที่ไม่ถือเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ. 8581/2551

เมื่อที่ดินที่โจทก์และ ก. ต่างฝ่ายต่างจดทะเบียนโอนให้ซึ่งกันและกันนั้น เดิมเป็นกรรมสิทธิ์รวมของทั้งสองฝ่าย แต่ได้เปลี่ยนสภาพการถือ กรรมสิทธิ์รวมมาเป็นกรรมสิทธิ์ของแต่ละฝ่ายตามส่วนของตน อันเข้า ลักษณะเป็นการแบ่งทรัพย์สินกันเองระหว่างเจ้าของรวมตาม ป.พ.พ. มาตรา 1364 แม้เนื้อที่ที่เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมแต่ละคนได้รับแตกต่างกัน แต่ไม่ปรากฏว่าโจทก์ได้รับประโยชน์ซึ่งอาจคิดคำนวณเป็นเงิน เพิ่มขึ้น จากส่วนที่โจทก์ได้รับส่วนแบ่งมากกว่า ก. กรณีมิใช่การโอนที่ เป็นการขายตาม ป.รัษฎากร มาตรา 91/1 (4) จึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจ เฉพาะ

กรณีที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ. 2553/2544

ตามมาตรา 3 (5) แห่ง พ.ร.ฎ.ออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไร (ฉบับที่ 244) พ.ศ.2534 อสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ในการประกอบกิจการตามมาตราดังกล่าว หมายถึง อสังหาริมทรัพย์ที่ใช้ในการประกอบกิจการ และมีไว้เพื่อใช้ในการประกอบกิจการ แม้ยังมีได้นำมาใช้ประกอบกิจการก็ตาม เมื่อโจทก์ซื้อที่ดินไว้เพื่อพัฒนาเป็นวิทยาเขตแห่งใหม่ซึ่งเป็นกิจการที่อยู่ในวัตถุประสงค์ของโจทก์ ที่ดินดังกล่าวจึงเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้ในการประกอบกิจการ แม้วัตถุประสงค์ของโจทก์มิได้มุ่งแสวงหากำไร แต่การขายที่ดินดังกล่าวเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์มีไว้ในการประกอบกิจการจึงต้องถือว่าเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร

กรณีที่ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ. 420/2551

โจทก์จดทะเบียนโอนที่ดินทั้ง 11 แปลง ของโจทก์ให้แก่วัด ถือเป็นการขายตามประมวลรัษฎากร มาตรา 91/1 (4) ที่ได้กระทำภายในห้าปีนับแต่วันที่โจทก์ได้มา แต่ผู้ที่โจทก์โอนที่ดินให้มิฐานะเป็นวัดตามพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ.2505 และเป็นการโอนให้โดยไม่มีค่าตอบแทน ทั้งที่ดินดังกล่าวติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันและอยู่ติดกับที่ดินที่ตั้งวัดใช้ในการจัดกิจกรรมของวัด และเป็นลานกีฬาของชุมชน แสดงให้เห็นถึงเจตนาของโจทก์ที่ต้องการบริจาคที่ดินเพื่อเป็นการกุศลจึงไม่ใช่การขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือหากำไร โจทก์จึงไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ 1687/2548

คำว่า “ขาย” ในภาษีธุรกิจเฉพาะรวมถึงการจำหน่าย จ่ายหรือ โอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตามนิติกรรมสัญญาประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะมียกเว้นหรือไม่ว่าง
คดีนี้โจทก์กับ พ. ได้ทำสัญญาต่างตอบแทนเพื่อลงทุนก่อสร้างอาคารพาณิชย์ในที่ดินของ พ. โดยก่อนทำการก่อสร้าง พ. ได้โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทให้แก่โจทก์บางส่วน ต่อมาโจทก์กับ พ. ตกลงยกเลิกสัญญาการร่วมลงทุนก่อสร้างอาคารพาณิชย์ดังกล่าว โจทก์จึงโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินคืนให้แก่ พ. ซึ่งการ โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินดังกล่าวแม้ไม่มีค่าตอบแทนก็ถือเป็นการขายตาม ป.ร.ฎากรฯ มาตรา 91/1 (4) แล้ว และที่ดินนั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์มีไว้โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะประกอบกิจการก่อสร้างอาคารพาณิชย์ จึงเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ผู้ขายมีไว้ในประกอบการประกอบกิจการ ซึ่งถือว่าเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางการค้าหรือหากำไร

กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ8764/2555

ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ธนาคารให้สิทธิโจทก์ซื้อกลับคืนจากธนาคาร โจทก์ใช้สิทธิซื้อที่ดินคืน ดังนั้นจำนวนปีที่โจทก์ถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดิน นับตั้งแต่วันที่โจทก์ได้กรรมสิทธิ์ในที่ดินนี้คือวันที่ 31 ตุลาคม 2548 และในวันเดียวกันนั้น โจทก์ขายที่ดินให้แก่บริษัท ล. จำนวนปีที่โจทก์ถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินโอนดั่งสามแปลงนับได้เพียง 1 ปี จึงเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่ได้กระทำภายใน 5 ปี นับแต่วันที่โจทก์ได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์นั้น เข้าลักษณะเป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางการค้าหรือหากำไรตาม โจทก์จึงต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ฎ. 2680/2549 (ประชุมใหญ่)

อสังหาริมทรัพย์ที่โจทก์โอนให้แก่กรมทางหลวง
โจทก์จำเป็นต้องมีไว้ในประกอบการพิจารณาเพราะใช้ทำ
สำนักงานและโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์จำหน่าย ไม่ใช่มี
ไว้เพื่อขาย ประกอบกับกา **ที่โจทก์ถูกเวนคืนไม่ใช่การ
โอนโดยเจตนาหรือเพื่อประโยชน์ในกิจการของโจทก์
ย่อมไม่เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นทางค้าหรือ
หากำไรที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะตามป.ร.ษฎากร
มาตรา ๙๑/๒ (๖)**

**ถ้าได้ที่ดินกับอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างมาไม่พร้อมกัน
กำหนดเวลาห้าปีให้ถือตามระยะเวลาการได้มาซึ่งที่ดิน หรืออาคาร
หรือสิ่งปลูกสร้างที่ได้มาภายหลัง**

- ซื้อที่ดินมา 5 ตุลาคม 2536
- ต่อมาปลูกสร้างอาคารลงในที่ดิน เมื่อ 3 ตุลาคม 2541
- ขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างไปเมื่อ 30 ธันวาคม 2541

“กิจการซื้อและขายคืนหลักทรัพย์”

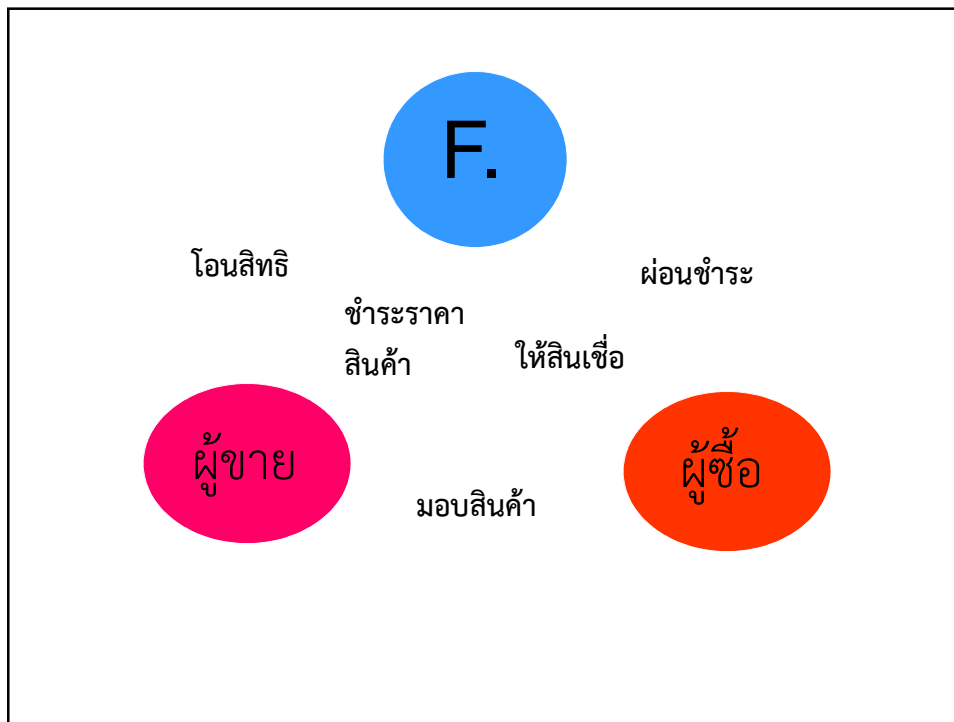
หมายความว่า กิจการที่มีการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อหลักทรัพย์และผู้ขายหลักทรัพย์ว่า ผู้ซื้อหลักทรัพย์ตกลงซื้อหลักทรัพย์จากผู้ขายหลักทรัพย์ โดยผู้ซื้อหลักทรัพย์จะขายคืนหลักทรัพย์ในอนาคตกตามกำหนดเวลา และในราคาที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

“ธุรกิจแฟ็กเตอร์ริง”

หมายความว่า ธุรกิจที่ผู้ขายสินค้าตกลงจะโอนทรัพย์สินที่จะได้รับจากการชำระหนี้จากผู้ซื้อสินค้า ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจแฟ็กเตอร์ริง โดยผู้ประกอบการธุรกิจแฟ็กเตอร์ริงตกลงจะให้สินเชื่อซึ่งรวมถึงการให้กู้ยืมและการทดลองจ่ายแก่ผู้ขายสินค้า และรับที่จะดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (ก) จัดให้มีบัญชีทรัพย์สินที่จะได้รับจากการรับชำระหนี้
- (ข) เรียกเก็บทรัพย์สินที่จะได้รับจากการชำระหนี้
- (ค) รับผิดชอบในหนี้ที่ลูกหนี้ผิดนัด

**กิจการเฉพาะอย่างที่ไม่เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับกิจการ
ที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ จะต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
(ไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ)**

ตัวอย่าง ผู้ประกอบการค้าที่ดินและบ้านจัดสรร นอกจากประกอบ
กิจการดังกล่าวแล้ว ยังประกอบกิจการขายเครื่องตกแต่งบ้าน และ
ให้บริการรักษาความปลอดภัย ด้วย

- กิจการค้าที่ดินและบ้านจัดสรร **(เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ)**
- กิจการขายเครื่องตกแต่งบ้านและกิจการให้บริการรักษาความปลอดภัย **(เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม)**

กิจการเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ แต่มี พ.ร.ฎ. กำหนดให้เป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม

เช่น พ.ร.ฎ. ฉบับที่ 246 กำหนดให้กิจการเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีดังนี้คือ

1. การให้บริการเช่าสังหาริมทรัพย์
2. การให้บริการใช้บัตรเครดิต
3. การให้บริการที่ปรึกษาการลงทุน
4. การให้เช่าซื้อทรัพย์สิน
5. การให้บริการนายหน้าและตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์
6. การให้บริการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์
7. การให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรง และไม่มีฐานภาษีธุรกิจเฉพาะตามที่กำหนดไว้

ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

1. เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีโชินิติบุคคล หรือ นิติบุคคล
2. ประกอบกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ และ

3. ประกอบกิจการในราชอาณาจักร

(ธนาคารไทย ไปเปิดสาขาในต่างประเทศ)

(ธนาคารต่างประเทศ มีรายได้ผ่านสาขาในประเทศไทย)

การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ

1. กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ

- กิจการของธนาคารแห่งประเทศไทย
- กิจการสหกรณ์ออมทรัพย์
- กิจการการเคหะแห่งชาติ
- กิจการบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ

รายรับที่ไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ เช่น

- ธนาคารพาณิชย์ที่ประกอบกิจการวิเทศธนกิจ ได้รับยกเว้นภาษีเฉพาะส่วนรายรับที่เกิดจากการประกอบกิจการวิเทศธนกิจ
- กรณีการค้าอสังหาริมทรัพย์ ให้ยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ ดังนี้
- กรณีที่ผู้จัดสรรอสังหาริมทรัพย์ที่เป็นสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ ให้แก่ นิติบุคคลหมู่บ้านจัดสรร
- กรณีโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ สภากาชาดไทย

ฐานภาษีและอัตราภาษี (ม.91/6)

กิจการ	ฐานภาษี	อัตราภาษีร้อยละ
1. กิจการธนาคาร	ดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม	3.0
2. การรับประกันชีวิต	ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม ค่าบริการ	2.5
3. โรงรับจำนำ	ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม	2.5
4. การค้าอสังหา ฯ	รายรับก่อนหักรายจ่ายใดๆ	3.0
5. การขายหลักทรัพย์ในตลาด	รายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ	ยกเว้น
6. การซื้อและขายคืนหลักทรัพย์	กำไรก่อนหักรายจ่ายใดๆ	3.0
7. ธุรกิจแพคเกจจิ้ง	ดอกเบี้ย ส่วนลด ค่าธรรมเนียม	3.0

วิธีการคำนวณจำนวนภาษีธุรกิจเฉพาะ

$$\text{ฐานภาษี} \times \text{อัตราภาษี} = \text{ภาษีธุรกิจเฉพาะ}$$

และต้องเสียภาษีส่วนท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 ของจำนวน

ภาษีธุรกิจเฉพาะดังกล่าว

บริษัท ก. ประกอบกิจการจัดสรรที่ดินขายในเดือน
มิ.ย. 59 มีรายรับจากการขายที่ดิน (ก่อนหักรายจ่าย)
เป็นเงิน 1,000,000 บาท แต่ที่ดินมีราคาประเมิน
600,000 บาท นอกจากนี้ได้ยกที่ดินให้ นาย ข. 1 แปลง
มูลค่าตามราคาประเมิน 500,000 บาท

รายรับจากการขายที่ดิน	1,000,000 บาท
ยกที่ดินให้บุคคลอื่น	<u>500,000 บาท</u>
รวมรายรับ =	<u>1,500,000 บาท</u>

เสียภาษีธุรกิจเฉพาะในอัตราร้อยละ 3 =	45,000 บาท
เสียภาษีส่วนท้องถิ่นอีกร้อยละ 10 =	<u>4,500 บาท</u>
รวม	= <u>49,500 บาท</u>

ทบทวน

นายจ้อย (โสด) จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการภาษีมูลค่าเพิ่ม

1 ธันวาคม 2560 ขายสินค้าให้นายตะวัน ราคา 400,000 บาท

นายตะวันชำระเงินบางส่วน 200,000 บาท

1 มีนาคม 2561 นายตะวันชำระเงินที่เหลืออีก 200,000 บาท

คำถาม นายจ้อยต้องนำเงินค่าสินค้ามายื่นรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อใด และ นายจ้อยมีหน้าที่เรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากนายตะวันเมื่อใด

วิเคราะห์

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- เกณฑ์เงินสด (มาตรา 56) รับเงินปีใดเป็นเงินได้ปีนั้น
- ต้องยื่นรายการเพื่อเสียภาษีเงินได้ในปีภาษี 2560 2561

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ความรับผิดทางภาษีเกิดเมื่อส่งมอบสินค้า (มาตรา 78/1)
- จ้อยต้องเรียกเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากตะวัน (มาตรา 82/4 วรรคหนึ่ง) ในวันที่ 1 ธันวาคม 2560 จากฐานรายรับ 400,000 บาท

ทบทวน

- คณะบุคคล ถาวร มีรายได้จากการให้คำปรึกษากฎหมายอย่าง เดี่ยว โดยไม่ว่าความหรือฟ้องคดี โดยยังไม่ได้จดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- ปี 2560 คณะบุคคลถาวรได้รับค่าตอบแทน 1,500,000 บาท
- เจ้าพนักงานประเมินเห็นว่าเป็นเงินได้จากการรับทำงาน มาตรา 40 (2) เพราะไม่ได้รับว่าความและเป็นบริการวิชาชีพ ต้องเสีย ภาษีมูลค่าเพิ่ม

คณะบุคคลถาวรจะทำยังไงดี ??

วิเคราะห์

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- มาตรา 40(6) การประกอบวิชาชีพอิสระ มีได้บัญญัติจำกัดว่าเฉพาะการว่าความ หักค่าใช้จ่ายเหมาร้อยละ 30 ได้
- ไม่ใช่เงินได้ตามมาตรา 40(2) ซึ่งหักค่าใช้จ่าย 50% ไม่เกิน 100,000 บาทเท่านั้น

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ผู้ประกอบการวิชาชีพกฎหมายได้รับยกเว้นเฉพาะการว่าความเท่านั้น มาตรา 81 (1)(ณ) ค่าตอบแทนจากการให้คำปรึกษากฎหมายจึงเป็น ฐานภาษีที่ต้องนำมาคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม
- แต่ไม่เกิน 1,800,000 บาท (มูลค่าของฐานภาษีของกิจการขนาดย่อม มาตรา 81/1) จึงได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทบทวน

- นายรวยมีบ้าน 6 หลัง ให้เช่า 5 หลัง หลังละ 25,000 บาท ในปี 2560 นายรวยได้รับเงินค่าเช่ารวม 1,500,000 บาท และมีรายได้จากการขายมะม่วงเขียวเสวยในสวนของตนอีก 2,000,000 บาท

เงินค่าเช่าและค่าขายมะม่วงดังกล่าวจะต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะหรือไม่??

วิเคราะห์

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

- เงินค่าเช่าและค่าขายผลไม้เป็นเงินได้พึงประเมินตามมาตรา 39

ภาษีมูลค่าเพิ่ม

- ค่าเช่าจากการให้บริการเช่าอสังหาริมทรัพย์เป็นรายรับที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (1) (ต)
- ค่าขายมะม่วงเป็นการขายพืชผลทางการเกษตรเป็นรายรับที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81 (1) (ก)

วิเคราะห์ (ต่อ)

ภาษีธุรกิจเฉพาะ

- รายได้จากการประกอบกิจการให้เช่าอสังหาริมทรัพย์และการขายพืชผลทางการเกษตร มิใช่รายได้จากการประกอบกิจการที่มาตรา 91/2 กำหนดให้ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ

ขอขอบคุณ